Հ. 1083 ԱՐՇԱԿՈՒՆԻ ԹԵՐԹԹԱԹԵՐ 1881 ԱՊՐԻԼԻ 26 ՇԱԲԱԹ ՍԿԻԶԲ ՄԻՆՉԵՎ ՕՐՎԱ ԺԱՄԱՆԱԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՐԱԽՈՍԱՐԱՆ

ԱՐՇԱԿՈՒՆԻ ԹԵՐԹԱԹԵՐ

ԳԻՆԸ ՏԱՐԵԱԿԱՆ

Փոստով ուղարկելիս գինը աճում է

Մի համար 2 կոպեկ

Մեկ ամսվա համար 60 »

Երեք ամսվա համար 1 ռուբլի 20 »

Կես տարվա համար 2 ռուբլի

Մեկ տարվա համար 3 ռուբլի

ԱՐՏԱՔԻՆ ԳԻՆԸ

Մի համար 2 կոպեկ

Մեկ ամսվա համար 60 »

Երեք ամսվա համար 1 ռուբլի 20 »

Կես տարվա համար 2 ռուբլի 50 »

Մեկ տարվա համար 5 ռուբլի

Հասցեն՝ Թիֆլիս, Տաղավարի փող. № 3

Հասցեն՝ Թիֆլիս, Տաղավարի փող. № 3

Ամենամեծ զեղչերով

Ամենամեծ զեղչերով

Ամենամեծ զեղչերով

ԻՆԿԻԼԻԶ ԿԱԶԷԹԱԼԱՐԸՆՏԱՆ

ՐՈՒՄԱՆԻԱ ԳՐԱԼԻՑԷԹԻ

—

Բէչթա 28 մարտ. — Ռումանիա գրալիյէթինին իլանըլյա, վագի օլան թէպրիքեաթը ըսմիյէյէ բաղվէն, Մաճարիսթանտա ֆէնա թէէսիր իթմիշ տիր։ Չունքի Մաճարիսթանտա իւշ միլեոն Ռուման մուգիմ օլտուղունտան, գօրգուլուեօր քի, Իթալիա տէվլէթի՝ Ավթրիանըն Իթալիան թէպասընըն քէնտիսինէ չէքտիկի, վէ Սըրպիա էմբարէթի Ավթրիանըն Սըրպ թէպասընը քէնտիսինէ չէքտիկի կիպի, Ռումանիա տա Մաճարիսթանըն Ռուման ահալիսինի քէնտիսինէ չէքէճէք տիր։

—

Ս. Բէթերսպուրկ 28 մարտ. — Կոլ. կազէթասը, Ռումանիա բըրէնսինին գրալ օլմասընտան պահս իտէրէք, չիմտի գրալ օլմագ իւզրէ սըրա Սըրպիայա կէլմիշ տիր, տէր, վէ Սըրպիանըն գրալիյէթէ Ռումանիատան գիյատէ հագդը օլտուղունու թէֆհիմ իտէր։

—

Պէրլին 28 մարտ. — Ռումանիա բրէնսիկինին գրալիյէթէ թահվիլի Պէրլինտէ խայլը խօշնուտիյի մուճիպ օլտու, չիւնքի Ռումանիա բրէնսի Շարլ, Հօհէնցօլէրն ֆամիլեասընտան օլտուգտան մաատա, պու գրալիյէթին թէէսիսի, Պէրլինտէ ագտ օլունան գօնկրէսին սէմէրէսի ատտ օլունույօր։ Թէքմիլ Ալէման մաթպուաթը բրէնս Շարլը Ռումանիա գրալը սըֆաթըյլա թէպրիք իսթյօր։ Վէ մէմուլ օլունույօր քի, պատէղին պու սըֆաթ իլէ Ռումանիա թունա էմարէթլէրինին ըէհպէրի հագիդիսի օլաճագ տըր։

ՀԱՐՊ

ԱԹԻՆա 27 մարտ. — Հարպըն սահիհէն եագլյամագտա օլտուղու, վէ էօնիւնիւ ալմագ գապկի օյամալաճաղը անայրյմասընտան պէրու, պուրատա էֆքէարը ումումիյէ քէսգի իթիտալ ու սիւքիւնէթ իթմէքտէ տիր։ Հարպա սէպէպ, տէվլէթլէրին տահա ճիտտի սուրէթտէ թէրքի արագի իթմէքլիկէ թիւրքիայը խօքեաթ իտէմիյէրի ատտ օլունույօր։ Ալէլ ումումի պէհան օլունան ֆիքը պու տըր քի, Պապը Ալինին թէքլիֆաթը ապա գապուլ օլունուր չէյ տէյիլ տիր, վէ էյէր տէվլէթլէր Եունանը մէճպուր իթմէզլէր իսէ քի օնլարը գապուլ իթսին, Եունանիսթան իչիւն էն էյիսի, Թօբրագ իսթէմէքտէն պիւթիւն պիւթիւնէ վաղ կէչմէք, վէ տահա միւնասիպ պիր ֆուրսաթա պէքլէեէրէք։ Մեսէլէյի աչէդ պըրագմագ տըր։ Բրէվէշա Եունանա թէրք օլունմատըգճա, Էպէրոս թարաֆընտան արագի թէքքի Եունանիսթան իչիւն էէնի միւչքիլաթ չըգարմագտան իպարէթ օլաճագ տըր։ Վէ Թիւրքիա Բրէվէզայը վէրմէէ գայիլ տախի օլսա, Եունանիսթան, Պէրլին գօնֆէրանսընտա գարարլաշտըրըլան արագիտէն պիր աղ էքսիք արագի գապուլ իթմէքլիկէ, անճագ տէվլէթլէրին ճէպրի իլէ գաեիլ օլապիլէճէք տիր։ Պունտան գաթի նազար, Թիւրքիանըն բէսմէն թէրք իթտիյի եէրլէրի ֆիիլէն տէ թէրք իտէեյինէ Եունանլար էմնիյէթ իթմէտիքլէրինտէն, էյէր տէվլէթլէր՝ օ եէրլէրին Եունանիսթանա ֆիիլէն թէրքինէ քէֆիլ օլմազլար իսէ։ Եունան տէվլէթի օրալարը զապթընա տէկին թէտարիքեաթը հարպիսինտէն սարֆը նազար իթմեէճէք տիր։ Պապը Ալինին հարպտան իճթինապ իթտիյինէ տէ Ավթրիատա ինանըլմայօր։ Եունանա ահալիսինի թէրք իտուլ տէ, պազգա պիր Թարաֆտան թօքրագ ալմագ մատտէսի տէ, Եունանիսթանըն ահալիի մէգքիւրէ իւզէրինէ օլան նուֆուզունա մուզիրը ատտ իտիլյօր։ Տիկէր ճիհէթտէն տէ, էյէր՝ Պերլին գօնֆէրանսընտա գարարլաշտըրըլըրը մըգտարտա արագի թէրք օլունմազ իսէ, Նէֆսի Եունանիսթանտա ահալինին ազիմ խօշնուտսուզլուգ ալամէթլէրի իպգաղ իտէրէք պիւթիւն հիւքիւմէթի ալթիսթ իթմէսինտէն գօրգուլյօր։ Իմտի, հարպ թէմաեիւլաթը չիմտի տախի բէք չէտիտտիր, վէ թէտարիքեաթը հարպիսէ չիմտի հէր վագթտան տահա գիյատէ չիտտէթ վէ գալրէթլէ իլլերի կէթիւրիւլյօր։ (Թարգ.)

ԵԷՆԻ ԶԱՐ

—

Վիէննա 28 Մարտ.—Բէռէ կազէթասընըն մուխպիրի մախսուսսուն Սէն Բէթերսպուրկտան եազըրը պիր մէքթուպտա տէյօր քի, Ռուսիանընն եէնի իմպէրաթօրու բէք էգոնօմիգ վէ իտարէլի պիր զաթ տըր։ Գիւչիւքլիյինտէ, պէյիւք պիրատէրի վէլիի ահտ օլաճաղը աչիքեար օլտուղունտան, քէնտի թալիմ վէ թէրպիյէսինէ չօգլուգ գայտ օլսունմատը քի, գալգըպ վէլիի ահտընը իյլէրինէ գարըշմասընն տէյի։ Մուախսարէն օ պէօեիւք պիրատէրի էօլտիւ, վէ եէնի բրէնս (չիմտիքի Զար) աբանսըզա կէլտի իսէ տէ, տայիմա չալըշարագ, մուգատտէմա զայ իթմիշ օլտուղու վագթը գաղանտը, վէ լաղմ կէլէն մէչատը թահսիլ իթտի։

Եէնի Զար, ահվալ վէ վուգուաթա տրգգաթլա նազար իտէն պիր զաթ տըր, չօգ սէօյլէմէդ, վէ սէօյլէտիյինտէ տախի ֆիբրինի էյիճէ իյդահ իտէպիլէճէք տէրէճէտտէ պէլաղաթ վէ գուվվէի զիհնիյէէ մալիք տիր։ Զամիրլի պիր հիւքմատ օլաճագ կիպի կէօրիւնիյօր, վէ Ռուս հիւքիմէթ մէմուրիյինին սուի մէպէքինի ըսլահա պէօյիւք արզու կէօսթէրմէքտէ տիր։

ՆԻՀԻԼԻՍԹԼԷՐ

—

Ճինեվրա 28 մարտ.—Զուիցցէրիա հիւքիմէթի ճինէվրա բօլինինէ էմր իթտի քի, Զարըն գաթլինտէն ազ վագրէթ էվվել վէ տէրհալ օ վուգուաթը միւթէգրէպ ճինէվրա Ռուս մուհաֆիրլէրինին (քի Նիհիլիսթ տիրլեր) վագը օլան հարաքեաթընա տայիր թահգիգաթը միւտագրզգանէ իճրա իյլէսին, վէ օլ վագթլարտա պու ատէմլէրին կէօնտէրտիքլէրի եաքսա ավաղ իթտիքլէրի թէլէկրաֆլարընը ասլընը Զուիցցէրիա հիւքիմէթինէ կէօնտէրսին։

—

Վիէննա 28 մարտ.—Լէմպէրկտէն վարիտ օլան հավատիսաթա կէօրէ, Ասթրիա բօլիսի ախիրէն Ռուսհիւքիմէթինէ պիւտիրմիշ քի, Ֆիումէյէ քիւլիյէթլի մըգտարտա տինամիթ պարութու իխրաճ օլունուպ Ռուսիայա կէօնտէրիլմիշ տիր։ Ռուս զապթասը տա պու տինամիթին Ռուսիա հուտուտունա գատար կէթիրիլմէսինէ միւսաատէ օլունմասընը Ավթրիա բօլիսինտէն թալեպ իթմիշ, յունքի էօնիւնիւ քէսմէք, վէ զապթ իթմէք իչիւն լազմ կէլէն թէտապիր իթթիխազ օլունմուշ իսի։ Վէ ֆիլվագի, տինամիթ եիւքիւ Ռուսիա հուտուտընա վասըլ օլտուգտա, Ռուս բօլիսի իւնիֆորմասընը կկիմիշ պիր թագըմ ատէմլէր օ եիւքիւ զապթ իտէրլէր։ Ֆագաթ սոնրա պաշգա պիր թագըմ բօլիս կէլիպ, էվվէլքի բօլիսին էլինտէն պու տինամիթի ալըպ զապթ իթմէք իսթէր վէ անլաշըլըր քի, իրք տէֆա բօլիս ըուպասըյա կէնէնլեր տէ Նիհիլիսթլեր իմիշ քի, տինամիթի քէնտիլէրինին Ավթրիատան կէլէն Նիհիլիսթ դարընտաշլարընը էլինտէն ալտրգլարը կիպի սավուշտուրուրար, վէ մէմլէքէթին իչէրիլէրինէ կէօնտէրիրլեր։

Տեւէ Նէ՝ Ղ կազէթասը, Նիհիլիսթլէրին շու քիւչիւք ուսթալըղընը վագթյլա Լօնտրատա վագի օլան պիր Խըրսըզլըղա թէշպիհ իտէյօր։ Չէօյլէ քի, ատէմին պիրի տիշարըտան կէլմէ պիր Ինկիլիզ բիսգոպոսը գըյանֆէթինէ կիրիպ, պիր ճէվահիրճի մաղազասընա կիտէր, վէ եիւզ ատէտ Ինկիլիզ լիրալըգ պիր պանգնօթ վիրէրէք, պազը զիգըյմէթ չէյլէր ալըր։ պու արալըգ բօլիս ըուպասըյա պիրիսի կէլիպ, պու բիսգոբոսըն սախթէ պիր ատէմ օլտուղունու վէ վիրտիյի պանգնօթըն տա սախթէ օլտուղունու ճէվահիրճիյէ պիտիրիպ էլինտէն պանգնօթը ալըր, վէ բիսգոբոսու թէվգբֆ իթմիշ օլտուղու կիպի, քէնտիսինին (ճէվահիրճինին) տէ բօլիս մէրքեգինէ կիթմէեէ հազըր օլմասընը էմր իտէր։ Ճէվահիրճի հազըրլանմագտա օլաեն կիյա բիսգոբոսու թէվգբֆա կէլմիշ օլան բօլիս մէմուրու, օնունլա պիր արապայա պինիպ սավուշուր, վէ եիւզ Ինկիլիզ լիրալըգ պանգնօթ իլէ օ գըյմէթտէ օլան միւճէվհէրաթ տա քէնտի եանլարընտա գալըր։ Հալպու քի պու սախթէ բիսգոբոս իլէ սախթէ բօլիս տանըշըգըր օլուպ, պու վէճհլէ ճէվահիրճինին եիւզ լիրալըգ մալընը չալարար։

ՄԸՍԸՐ

—

Իսքէնտերիյէ 28 մարտ. —Մէարիֆը ուսմանյէ վէ Թալիմ ու Թէրպիյէէ Մըսըրտա պէօյիւք էհէմմիյէթ վէրիլմէքտէ տիր։ Պու կիւն Մըսըրը բէսմի կազէթասը, պիր մէճլիսի մէարիֆին իհտասու Թէշքիլ օլունտուղունու միւշիր պիր գրթա էմրնամէի խըտիվիյի նէշր իտէօր։

ԱՖՂԱՆԻՍԹԱՆ

—

Բէթերսպուրկ 26 մարտ. — Փէյթաթ կազէթասընըն պու կիւն թաշքէնտտէն ալըպ նէշր իթտիյի հավատիսաթա կէօրէ, Աֆղանիսթան Էմիրի Ապտ իւլ Ռահման քէնտիսինի բէք միւշքիլ պիր հալտէ կէօրիւյօր իմիշ, չիւնքի պիր թագըմ նուֆուզսահիպի Սերտարլար, Ինկիլթերրա իլէ տօսթլուղունա մէպնի, քէնտիսինէ խուսուսէթ կէօսթէրմէքտէ իմիշլեր։ Շայի օլան պիր խապէրէ կէօրէ, Աֆղանիսթան Էմիրի պու պապտէ Հինտիսթան վալիսի լօրա Ռիթըն իլէ պիզզաթ միւլագաթ իթմէք իչիւն Հինտիսթանա կիթմէք նիյէթինտէ իմիշ։

Եինէ մէզքիւր կազէթանըն խաբեր վէրտիյինէ կէօրէ, Ապտ իւլ Ռահման Խան քէնտի հարէմինի Ռուսիա թիւրքիսթանտան բեապիլէ կէթիրմէք իւզրէ 250 քիշիլիք պիր միւֆրեզէ կէօնտէրմիշտիր։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ԻԶՄԻՐ

Շեհրը մէզքիւր մուխպիրիմիզտէն մարտ 23 թարիխիյէ մաթպասմըզա կէօնտէրիլէն մէքթուպ տըր։

ՕԱԳԸԶ ՎՈՒԳՈՒԱԹԸ

—

Սագըզտա վուգու պուլան հարէքեթը արզ բէք տէհշէթլի թարիֆիտիլիկինտէն, պու կիւն մէվսուզէն ալտրգըմ խապերլերի թարաֆընըզա պէեան իթմեէ միւսարաաթ իտէրիմ։

Տիւնքի բաղար կիւնիւ էօյլէնտէն սոնրա ալաֆրանկա սաաթ իքիյէ չէյրէք գալարագ չէհրիմիզտէ շիտտէթլի պիր հարէքեթը արզ վուգու պուլուպ, էկէր պիր գաչ սանիյէ տէվամ իթմիշ օլսա իտի, խասարաթը ազիմէյի մուճիպ օլաճաղը մէշհուզ պուլունմուշ տըր։ Պիր սաաթ սոնրա պիր տահա վուգու պուլմուշ իսէ տէ, համտ օլսուն եինէ պիր քէտէր իրաս իթմէմիշ տիր, անճագ էհալիյի խէվֆ վէ հէյեճանը ազիմէէ տիշար իթմիշ տիր։

Կէօրիւնիւշտէ պուրատա վուգու պուլան իշպու հարաքեաթը արզ Սագըզտա վուգուա կէլէն տէհշէթլի հարէքեթը արզըն թէէսիրի օլտուղու աղնաղըմըշ տըր։ զիրա այնի տագիգատա հրսս. օլունմուշ տըր։

Սագըզտա վուգու պուլան զէլզէլէ բէք շիտտէթլի օլմուշ տըր։ Սագըզն հէման տէօրթտէ իւշ բայը խարապ օլմուշ տըր։ Պիր թագըմ քէօյլէր քեամիլն երզրլրպ խայլըճա թէլէֆթալար վագը օլմուշ տըր։ Գալէ իչինտէ պուլունան էպնիյէլերին հէման քեաֆֆէսի երզրլրպ պինէրճէ ինան թէլէֆ օլմուշ վէ երզրնթը ալթընտան էօլիւլեր չըգարըլմագտա իմիշ։

Կէճէ ալաֆրանկա սաաթ սէքիզ սուլարընտա վալի բաշամըզա կէլէն թէլէկրաֆ շու մասալտ տիր։ (թէլէկրաֆը օգույան միթէպէր տօսթըմըզըն պէեանաթը) «Երիմ պինտէն գիյատէ էհալի բէրուչան հալտէ պիւթիւն տէնիզ քէնարլարընտա սերսէրի վէ միւքէտտեր տօղաշմագտա տըրլար։ Թէլէֆաթ բէք չօգ տըր։ սէրիան վէ առէլէթէն ուն, էքմէք, տէօրթ պին չատը վէ ագչէ կէօնտէրին»

Սաաթ օնա գատար Սագըզ հիւքիմէթի՝ պուրա հիւքիմէթի իլէ մուխապէրէ իթմէքտէ իտի քի, ալընան խապերլեր իլլա թէլէկրաֆը թատիգ իթմէքտէ պուլունմուշ տըր։ Կիճէ, Սագըզ իլէ միւնասէպէթլերի օլան եիւզլերճէ էշխաս թէլէկրաֆիանէեէ կիտուպ թէլ չէքտիրիլեր իսէ տէ, ճէվապ կէլմէզ։ պունըր եաբը կէճէեէ գատար ապա պիր ճէվապ ալամատըգլարընտան, նիհայէթ տէրէճէ մէյուսսիյէթէ կիրիֆթար օլմուշլար տըր։ Նիհայէթ թէլ պօզուգ տըր տէյի գաթի ճէվապ կէլիր։

Տիւն կիճէ վալի բաշամըզըն էմրի իլէ պիր գաչ եիւզ չատը, պիր մըգտար ագչէ, ուն վէ էքմէք վէ սարէ պիր վարօրը մախսուս իլէ օրայա սէվզ օլունտու. տիկէր պիր պէյիք վարօրու տախի ճէզիրէյի մէզքիւրէյէ միթէվէճճիհէն հարէքեթ իթմիշ տիր։

Պու կիւն Իթալիա բօսթա վարօրու Սթամպօլա կիտէճէք իքէն, մախսուսէն Սագըզա իմտատ կէօթիւրէճէք տիր։ Ագչամտան թէլէկրաֆ կէօնտէրիպ ճէվապ ալամայանլարընը պիր խայլըը մէզքիւր վարօրա բաքիպ օլմուշլարը։ Մէզքիւր վարօր հակիլ պուլունտուղու իմտատ վէ եօճուլարը Սագըզա չըգարտըգտան սոնրա Սթամպօլա կիտէճէք տիր։

Պու սապահ Իսքէնտերիյէտէն պուրայա մուվասէլէթ իտէն Ռուսիա վարօրու՝ կիճէ վագթ Սագըզըն էօնիւնէ մուվասէլէթինտէ պիւթիւն ատանընն իւզէրինտէ զուհուր իթմիշ օլան գաթը պիր տիման սէպէպլիյէ պիր տիւրլիւ եանաշամատըգընտան, տօղրուճա պուրայա կէլմէյէ մէճպուր օլմուշտը։ Շիմտի տիկէր պիր թէլէկրաֆ կէլտի։ Թէլէկրաֆ տիրէքթօրը Անթօնաքի էֆէնտիյի կէօրիւպ մալիմաթ իսթէտիյմտէ «արթըգ Սագըզ եօգ տըր, պինէրճէ վէֆիյաթ վար, գալէէր քեամիլէն միանհէտիմ օլմուշ տըր, վալի Սատըգ բաշա պէյլիք վարօրընա իլթիճա իթմիշ տիր, պունտան հէքիմ ճէրրահ իրսա էքմէք իմտատ իսթէնմէքտէ տիր։» Թէլէկրաֆիանէնին ալթընտա տուրմայա գօրգուլյօրը։ Պարագայար ինչասը իչիւն Իթալիա վարօրու իլէ Թահսալար կէօնտէրիլմէյի կիպի, բէքսիմէթ տախի իրսալ օլունտու։

Աճէլէթէն եազտըրմ իչիւն մէքթուպումուն ինթիզամսըզլըընա մասզուր տիկէրիմ։

Մէքթուպումը գաբատըրմ սըրատա Բուսիա զումբանիասը աճէնցիասընա Սագըզտան պիր Թէլէկրաֆ կէլտի քի, պունտա պալատէքի վէրտիկիմ մալիսմաթ թատիգ օլունմուշ տըր։ Մէզքիւր Թէլէկրաֆտա, պինէրճէ էօլիւ վէ եարալըլարը երզրնթըլար ալթընտան չըգարմայա քիմսէ պուլունմատը վէ հարէքեթը արզըն էլան խաֆիֆ սուրէթտէ տէվամ իթմէքտէ օլտուղը իլավէ գըլընմըշ տըր։

Սագըզ աֆէթզէտէկեանընա խանէճէմ իթմէք իւզրէ միւթէպէր զէվաթլարտան միւրէթթէպ չէհրիմիզտէ պու սապահ պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլունմուշ տըր։

ՄԷՐՍԻՆ

—

Մահալը մէզքիւր Գաւառ. ժողովը թարաֆընտան տէրճի զըմնընտա մաթպասմըզա կէլէն մէքթուպ տըր։

17 մարտ 1881 Մէրսին

. . . Միւէլլիֆ,

Մէրսին իսկէլէսի եէնի իմար օլունմագտա վէ պին խանէ էհալիյի թէճավուզ պիր գասապա օլտուղու հալտէ եաբընը 15—20 խանէ էրմէնի պուլունմագտա օլուպ, միլլէթին չէրէֆ վէ իմանի իհրաղ իտէն պիր ուֆագ քիլիսէ մուգատտէմա ինչասընա մուվաֆֆագ օլունապիլմիշ իսէ տէ, իթթիֆալինտէ տէ պուլունան մէքթէպկի միւտէրրիսի վէ քիլիսէճէ տերքեաբ օլան մէարիֆթաթ իլէ բարաղ իտարէսինէ մէզքիւր 20 խանէ էհալիսի ատէմի իգթիտարտա պուլունտուգլարընտան, հէնուզ թալիմ ու թէրպիյէյէ միւսթահգագ պուլունան սիւպեանընն իլմու մէտէնիյէթի պաշլանկըճընտան մահրում օլտուգլարը թէէսսիֆի ումումիյի մաճիպ օլմաղլա, շու հալին ինտիֆաինէ վէ իտարէնին թէհիյէսինէ վէսիլէ օլմագ իւզրէ մէրսինտէն ամէտ. չիւտ իտէն էրմէնի էմվալը վէ զէխայիրի թիւճարիյէսինին պէհեր տէնէք վէ քիլիսինտէն եալընը օնար բարա (իւշ սէնէ միւտտէթլէ մահտուտ օլարագ) խանէ նամը իլէ քիլիսէ վէ մէքթէպ իտարէսինէ թէվտիի հեյեէթի ացիղանէմիզճէ գարարկիր օլուպ, միլլէթիմիզտէն պուրատա գօմիսիօնճուլուգլա իգամէթ իտէն զէվաթ թարաֆընտան տախի ռուիրվա կէօսթէրիմիշ օլմաղլէ, իֆա խուճէճլէրի մէզքիւր մէպալիղին պիթթապ ասհապը էմվալէ այիտ օլաճաղընտան, կազէթաի միւթէպէրինիզ վասէթասը յլա պէեանը քէյֆիյէթէ իպթիտար օլունմուշ տըր։

Իմտի խանէի մէզքիւրէյէ մէտխալի պուլունանճագ ումումի թիւճարանը համիյէթմէնտան էֆէնտիլերտէն ըէճա վէ մէմուլ օլունուր քի, պէօյլէճէ պաշլըճա մէքթէպ վէ սանիէն քիլիսէ՝ իտարէսինէ ատէմը իգթիտարը տերքեաբ օլուպ էրէյիճէ նէզաքէթ վէ մուհիմ նօգթատա պուլունան միլլէթատաշլարըմըզ սիւպեանընը ուֆաճգ պիր իյանէլէրիյէ մէսրուր իտուպ ճէհլ վէ նատանիյէթտէն պիթթախլիս ասրըմըզճա լազմ օլան իլմ ու մէտէնիյէթի իտխալէ սէպէպ վէ վէսիլէ օլմագտան ասլա իճթինապ իթմեէճէքլերի պէեանըյլա գալըրըզ։

Գաւառական ժողովի Մէրսինայ

Ատենադպիր Ատենապետ

Արամ Ց. Վրթանեան. Ա. Եդիս Եկիրճեան.

—

Խուսուսի օլարագ մաթպասմըզդա կէօնտէրիլէն մէքթուպ տըր։

. . . Խմբագիր

Հաճեցէք անկիւն մը շնորհել երկտողիս Ձեր պատուական և ազգօգուտ Թերթին մէջ։

Շաբթուս շորեքշաբթի աւուր (Մասիսի) մէջ Հոմ և Մէզպուրեան վարժարանաց նկատմամբ, Ց. Բ. Աստուածատուրեան ատոդրութեամբ մի յօդուած կարդացի որուն համար հարկ եղած պատասխանը թէև Մասիսի հինգշաբթի աւուր հրատարակեալ Թերթով խիստ օրինաւոր կերպով գրած էր Հրանտ Քիրէճճեան էֆէնտին ու լրեալու հրաւիրած էր զՊարոն յօդուածագիրը, բայց այնպիսի անտեղի յօդուածոյ մը իմաստը բոլորովին հերքելու համար հարկ դատեցի երկու խօսք ալ իմ կողմանէ գրել։

Նախ պատիւ ունիմ հարցնել Պ. Ց. Բ. Աստուածատուրեանին թէ դաստիարակութեան վրայ գաղափար մը ունի՞ արդեօք, անշուշտ եմ որ ոչ պիտի պատասխանէ. ուրեմն քանի որ գաղափար մը չունի չկրնար այսպիսի խնդրոց միջամտել, միթէ չկայի՞ն գրիչներ որ այս երկու վարժարանները իրարմէ բաղդատելու մասին յօդուածներ գրէին, միթէ չկայի՞ն այնպիսի գաղափարներ որք իւրեանց արգասիքը ունենալովին իմաստասիրէին այնպիսի խնդիրներ որք իւրեանց կարողութենէն վեր չեն. Ց. Բ. Աստուածատուրեան ո՞վ, առաջին կարգի բարեկարգ վիճակի մը մէջ եղող Ամերիկեան վարժարանի մը ներքին կացութիւնը պարտաւորը ո՞վ։ Խօսքս նախ և առաջ սկզբունքի վրայ է, Ազնիւ Խմբագիր, սկզբունքի վրայ է, դի, Պ. Յօդուածագրին չվայելեր որ այնպիսի վարժարանի մը ներքին կացութեանը միջամտէ, զի այսօր Հայկական օրիորդաց մէջ եթէ մի քանի օրինաւոր փարախներ կան գլխաւորը Հոմ վարժարանի աշակերտուհիները կը կապմեն. զի նոյն վարժարանի վարժուհիք, խոհեմ, փորձառու և ուսումնական օրիորդք են. և իրենց խորհրդական ունին նաև Ամերիկացի Միսիոնարներ. երբ վարժարանի մը դաստիարակուհիները այսպէս տաղանդաւոր ըլլան, անոնցմէ ճշմարիտ օրիորդներ չսպասուիր։ Պ. յօդուածագիրը նոցա բարոյականի մասին նաև մի դիտողութիւն ըրած էր թեթևամիտ են ըսելով. երբէ՛ք, կատարեալ ուսեալ պարկեշտ և ժրաջան աշակերտուհիներ են որոց ապացոյց կրնան մակարերել ամեն անոնք՝ որք ամառուան ընդհանուր հարցաքննութեան ներկայ կը գտնուին, իմ այս թէ բարոյականի և մտաւորականի մասանց գրածս կրնան ստուգել նոքա և նոյնպէս այն հայրերը ու մայրերը որք իւրեանց զաւակունքը հոն կը դրկեն ի դաստիարակութիւն։

Վերջապէս, Ազնիւ Խմբագիր, կը հերքեմ Պ. յօդուածագրին բոլոր գրածները, որք ոչ սկզբունքի կը ծառայեն ոչ նշանակութիւն ունին և ոչ կարեւորութիւն միանգամայն իմ քով, զի ես այնպիսի խմաստակութեամբ գրուած յօդուածոց կարեւորութիւն չեմ տար. քանզի այն գրութենէն որ հետեւութիւն մը չելլեր՝ թ՞ենպէս պիտի կարենանք անկէ արդասիք մը փնտռուել, որովհետև Պ. յօդուածագիրը բան մը գրել և իւր ստորադրութիւնը գնելը իրեն փառք սեպած ըլլալուն համար գրեր է նոյն գրութիւնը որ իմ քով և բազմաթուոց ամենեսին արժէք մը չունի, և գիտէք որ մարդ մը իր կարողութենէն վեր եղած խնդիրներու մէջ մտնոյ նէ «իմաստակ» կը կոչուի. որովհետև այնպիսի բարեկարգ վարժարանի մը նկատմամբ դէմ խօսողը տակաւին ծնած չէ, ուր մնաց... և գիտէ՞ք որ, Ազնիւ Խմբագիր, իմաստակութիւնը պարզութեան և խոհեմութեան թշնամի է չը մոռնամ ըսել որ Ռասին այս տեսակ ոչ ինչ գաղափարներու հետևողներուն համար սապէս կըսէ.

Ճանանչուորք սուտ խարուսիկ
իմաստակք,
Մահկանացուք են և ոդիք
ըստամբակք։

Վերջապէս ես այն յօդուածէն ամենեւին հետևութիւն մը իլլայ չածելով կը խրատեմ եղբայրաբար Պ. Ց. Բ. Աստուածատուրեանը որ իւր քննադատական կարողութենէն վեր եղած խնդիրներու մէջ չնետուի։ Որոյ առթիւ հաճեցէք իմ շնորհակալութիւնս ընդունիլ, Ազնիւ Խմբագիր, երկտողիս Ձեր պատուական և ազգօգուտ Թերթին մէջ անկիւն մը շնորհելնուդ համար։ Մնամ խորին յարգանօք

Ց. Ց. Գ.

Ց. Գ. Եւ սա ալ կը յաւելում Ազնիւ Խմբագիր թէ նպատակս Հոմ դըպրոցը պաշտպանել և յօդուածագիրը թշնամանել չէ այլ յօդուածագրին նոյն վարժարանին նկատմամբ ունեցած սբխալ կարծիքը ուղղել և յ՛սկզբունս հրաւիրել է, որոյ առթիւ բարեհաճեցէք ընդունիլ իմ շնորհակալեաց հաւատիքը զի պատիւ ունեցայ մի սբխալ «կարծեաց թարգմանն» լինել Ձեր պատուական և ազգօգուտ Թերթին մէջ։ (Նոյն)

ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐՈՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ Բ.

—

Մասիսի բաժինը տալերնուս ետքը՝ կարդը կուգայ քեզի ո՛վ Արամազդ, որ ամեն օր ծրագիր կը փոխես, փախուստ և թաքուստ կուտաս, լեզուաբարութեամբդ թակարդ կը լարես, լեզուաբանական «մասալներով ընթերցողները կը ձանձրացնես, Պարսկաստանէն «զուզադիպութի՛ւն», Ռուսաստանէն ձայնարկութի՛ւն, աջէն մուրացիկութի՛ւն, ձախէն «խիւլիւսքեարութի՛ւն։»

Ա՛լ բան մնաց Արամազդ՝ որ չընէիր. ի՞նչ գործեցիր՝ դու ալ չես գիտեր, և կը կարծես թէ՝ դատը կորսնցնողի մը ներելի է, ուզածը բանդագուշելու, ամեն օր դեր փոխելու, նորանոր յայտարարութիւններ ընելու։

Սակայն «Գատրկայի-մէ յատար՞»՝ կարծեցիր Արամա՛զդ, հրապարակային ասպարէզը, որ գրչէդ ինկածը, խելքդ փչածը՝ առանց կշռելու դուրս կուտաս, կը հրատարակես։

Արամա՛զդ, եթէ յիշած կենդանիթեանը միջամտէ, զի այսօր Հայկական օրիորդաց մէջ եթէ մի քանի օրինաւոր փարախներ կան գլխաւորը Հոմ վարժարանի աշակերտուհիները կը կապմեն. զի նոյն վարժարանի վարժուհիք, խոհեմ, փորձառու և ուսումնական օրիորդք են. և իրենց խորհրդական ունին նաև Ամերիկացի Միսիոնարներ. երբ վարժարանի մը դաստիարակուհիները այսպէս տաղանդաւոր ըլլան, անոնցմէ ճշմարիտ օրիորդներ չսպասուիր։ Պ. յօդուածագիրը նոցա բարոյականի մասին նաև մի դիտողութիւն ըրած էր թեթևամիտ են ըսելով. երբէ՛ք, կատարեալ ուսեալ պարկեշտ և ժրաջան աշակերտուհիներ են որոց ապացոյց կրնան մակարերել ամեն անոնք՝ որք ամառուան ընդհանուր հարցաքննութեան ներկայ կը գտնուին, իմ այս թէ բարոյականի և մտաւորականի մասանց գրածս կրնան ստուգել նոքա և նոյնպէս այն հայրերը ու մայրերը որք իւրեանց զաւակունքը հոն կը դրկեն ի դաստիարակութիւն։

Վերջապէս, Ազնիւ Խմբագիր, կը հերքեմ Պ. յօդուածագրին բոլոր գրածները, որք ոչ սկզբունքի կը ծառայեն ոչ նշանակութիւն ունին և ոչ կարեւորութիւն միանգամայն իմ քով, զի ես այնպիսի խմաստակութեամբ գրուած յօդուածոց կարեւորութիւն չեմ տար. քանզի այն գրութենէն որ հետեւութիւն մը չելլեր՝ թ՞ենպէս պիտի կարենանք անկէ արդասիք մը փնտռուել, որովհետև Պ. յօդուածագիրը բան մը գրել և իւր ստորադրութիւնը գնելը իրեն փառք սեպած ըլլալուն համար գրեր է նոյն գրութիւնը որ իմ քով և բազմաթուոց ամենեսին արժէք մը չունի, և գիտէք որ մարդ մը իր կարողութենէն վեր եղած խնդիրներու մէջ մտնոյ նէ «իմաստակ» կը կոչուի. որովհետև այնպիսի բարեկարգ վարժարանի մը նկատմամբ դէմ խօսողը տակաւին ծնած չէ, ուր մնաց... և գիտէ՞ք որ, Ազնիւ Խմբագիր, իմաստակութիւնը պարզութեան և խոհեմութեան թշնամի է չը մոռնամ ըսել որ Ռասին այս տեսակ ոչ ինչ գաղափարներու հետևողներուն համար սապէս կըսէ.

Ճանանչուորք սուտ խարուսիկ
իմաստակք,
Մահկանացուք են և ոդիք
ըստամբակք։

Վերջապէս ես այն յօդուածէն ամենեւին հետևութիւն մը իլլայ չածելով կը խրատեմ եղբայրաբար Պ. Ց. Բ. Աստուածատուրեանը որ իւր քննադատական կարողութենէն վեր եղած խնդիրներու մէջ չնետուի։ Որոյ առթիւ հաճեցէք իմ շնորհակալութիւնս ընդունիլ, Ազնիւ Խմբագիր, երկտողիս Ձեր պատուական և ազգօգուտ Թերթին մէջ անկիւն մը շնորհելնուդ համար։ Մնամ խորին յարգանօք

Ց. Ց. Գ.

ներուդ չափ կրթութիւն, քաղաքավարութիւն ունենայիր, յարգելի և յարգեալ օրիորդի մը նկատմամբ այդ օրինակ լլկիրը այլաբանութիւններ չէիր հրատարակեր։ Արդեօք այն անամօթ այլաբանութիւններն հրատարակած ժամանակ «ասպետական անձնուիրուութեան և զոհողութեան» պէտք ունեցա՞ր։

Բայց քանի որ Բանտորի տուփէն աւելի աղտեղի բերանդ՝ անճոռնի տըրամաբանութիւններ դուրս ժայթքած է, անոնց հերքումը մաքի ըրէ՛։

Ես երբ կըսեմ թէ՝ քու դատդ մէկ անձի հետ է, քու մէջ բերած ասագուածքէդ քաղած չեմ, այլ հետևեալ խօսքէդ թէ՝ «Քու վէճդ լոկ Անահիտի հետ է։»

Բայց եթէ այդ ալ չըսէիր, մինթ՝ իւր անձնականին վերաբերեալ անվայել ու անպատեհ ակնարկութիւններդ բաւական չէի՞ն զայդ ապացուցանելու ո՛վ Դեմետրէ— Հերմէս— Ռ. Պ.— Բ. Պ. Բէչեան— Արամա՛զդ։

Դո՛ւ որ նախատական խօսքերը կարհամարհէիր, զանոնք գործածողին վըրայ կը թքնէիր, թո՛ւք այժմ քու վրայ . . .։

Արամազդին յօդուածները բառ մ՚անգամ փոխուած չեն եղեր, և սոր հնմարտութիւնը ապացուցանելու համար 5 ոսկի կը պահանջէ եղեր ի Նըպատ Ս. Փրկչեան հիւանդանոցին։

Է՛հ, կերևայ թէ բարի ծաղիկ խըմբագրապետդ սուրբեցար այդ միջոցը։ Բայց այդչափ պարզամիտ մի՛ կարծեր դլա. իմ ըսածս նոյն ինքն քու խըմբագրապետիդ հատատել տալու համար, բաւական է որ անոր «գանձանոցը» բաժանորդագրին մը նետեմ. ինչո՞ւ հակառակը հաստատելու համար քու փորդ կշտացնեմ։

Գիտցի՛ր Արամազդ, քանի ծրագիրդ փոխես, այնքան խորունկը պիտի իյնա, և օր մ՚ալ պիտի տեսնես որ աշխարհարարեան անունով դրարարեան ես եղեր։

Մանաւանդ եթէ կը հաճիս, Պատ. Գարագաշեանի հարցո՛ւր թէ արդեօք ո՛վ զինքը քեզի դէմ հաներ է, և տեղեկացիր որ քու ողորմելի վիճակիդ վրայ կարեկցելով՝ քեզի ձրի դաս տալու եկեր է ինքնաբերաբար, և որու նկատմամբ փոխանակ երախտապարտ մնալու, անոր գիտութիւնը քու խծբծանացդ տակ ձգել կը յաջակոխս, ընթերցողացդ կը թողում իմաստակութեանդ ասոխմանը դատել։

Իսկ «Գրաբարը մայրենի լեզու չէ»ին բացատրութիւնը կ՚ուզեմ, փափուստ տալով գործ չը լրանար։

Բոլոր գրաբարեանց յօդուածները հրատարակի վրայ են, և ամեն ոք աչք ունի տեսնելու թէ՝ անոնք ամէն կէտերու մէջ համաձայն են իրարու, ուստի փոխանակ անոնց նամակները դրաբարի դասատուց ընել տալու, նախ քու յօդուածներդ սրբագրել տուր, որ աշխարհաբարի ամենամեծ նախատինքն են, ինչպէս դու ալ գաճանն ես աշխարհաբարեանց՝ որ խնդիրը խեղաթիւրելէ, և նիթէն դուրս կոկոզբանելէ զատ ուրիշ բան մը չես գիտեր՝ եթէ աւելի խելօքնաս, մենք ալ քեզի քիչ շատ նպաստելու համար՝ մեր յաջորդ յօդուածոց մէջ պատկերներդ մէկ երկայն ցուցակը կը հրատարակենք, որ «գրաբարի վրայ յառաջադիմութիւն» կարծած աշխարհաբարդ՝ զոնէ քիչ մը պաշտպանելի վիճակի մէջ դնես, և գրաբիտաց առջև այսպէս հրաշափառ չխայտառակուես։

Այս ալ վեհանձնութեան գործնական դաս մը թող ըլլայ քեզի։

Անցնինք քիչ մ՚ալ քու «անձնական հաշիւդ» քննելու, եղբայր Բիւզանդիոս, որ անուանական արքանեակներդ աւելի խելօքիկ կերևաս, և զքեզ հանդարտեցնելու համար կանխաւ զեկուցանեմ թէ՝ ոչ ոք կը բաղձայ որ «խամուր իշի»ներու խառնուիս, այսինքն «լեզուապայքարին» մասնակցիս։

Կրնէք թէ մեր սրտէն բացակայ են եղեր բարձրագոյն դիտումներ։

Մեր անձը մէկդի թողլով՝ կը հարցնեմք բանիմաց ընթերցողաց թէ՝ երբէք այդ տեսակ ապրանք մտած է Մասիսի մէջ։

Վեհագոյն զդացո՞ւմ, հա՛, հա՛, հա՛, դո՛ւ որ այնքան լաւ կը հակնաս Ս. Գրոց խօսքերը, և «Մեծ պահոց» վըրայ Ոսկերերանի պէս կը ճառես, չի՞ս յիշեր Աւետարանի սա խօսքն ալ թէ «ոչ կարէք երկուց տերանց ծառայել Աստուծոյ և Մամոնայի»։

«Զգացմանց մէջ բաղդատութիւն դնելու չպէտք տակարամիտ չէ։

Կը դանդատիս որ «անմահ» աշխատութիւններդ լաւ չեն գնահատուիր...։

Գիտէ՞ք ինչու համար. որովհետև գրուածոցդ մէջ մինչև ցարդ իմաստալից բան մը տեսնուած չէ։

Ամեն մարդ կը տածէ ազգասիրական զգացումներ, բայց զայդ բացատրելու կերպը ամենուն չէ՝ տրուած։ Զեռնհասութիւնը ատոր բացատրութեանը մէջն է։ Ի՞նչ կերպէ յախտուն գրուածքէ մը, որ նոյն իսկ ընթերթերցողն՝ չեմ յուսար որ օգտուի, բայ ի վայրկենական յուզումէ մը։

Ես քիչբոլի, դուք շատ իմացէք . . .։

Ուստի աւելի աղէկ կընես, եթէ ըսածդ գործադրես. գրիչը թողուս, բրիչը առնես։

Ապտակ մ՚ալ անճոռնի Արշամին, և վերջացնենք։

Գիտի՞ք քանի անգամէ որ Թրակիոյ ափերէն մերթ ընդ մերթ վայնասուններ կուգան զմեզ ահաբեկելու կամ ի գութ բերելու համար, և տակաւին Հայերէնին, Գրաբարին, Աշխարհաբարին ի՞նչ ըլլալը չը հասկցած, Գարագաշեան պատուելիին ո՛վ ըլլալը չը ճանչցած՝ Արամազդայ աղերսագիրներէն շարժեալ ամբոխին մէջ կը նետուի, առանց գիտնալու որ իրեն պէս խեղճերը կը բըղկտուին այդ պայքարին մէջ։

Բայց քեզմէ՞ աղէկն ալ ո՛վ թերաւծին երկաւորեակդ Դեմետրեայ՝ Արամազդին «ապրանքութեան» չգար ա՛։ Դիտեցէ՛ք ու տեսէք, մինչեռ Գրաբարեանց կողմը բոլորն ալ լուրջ և պատուաւոր գրագէտներ ու գրագիտակներ են, Աշխարհաբարեանց կողմը Արամազդ մը՝ որ ամէն օր գամեսիս իմաստքերի իչիւն, օ իքի սընդիք տա մէտհ ու սէնա իյէրիմ։

«Էյտանի ինիկլերնեն գոլ օլան օ. նոանոնը պէնա։— Քէզալիք պու պէնտի տէ թահսին իտէրիմ՝ վէ պիր մուխալէֆէթէ օղրամագոլզէն գուվվետէն ֆիքիլ չըգապիմէսինի արզուլերիմ։ Էյալաթը մէգիւրէնին քեֆֆիֆէսինի տէ սէվտիկիմ իչիւն, անլերին մէնաֆիի տէ եէտիրկերէ եագըն օլմասընը կէօրմէք իսթերիմ, վէ պէօյլէ պիր ուլուվվը ճէնապը Նիյէթէ գուտրէթիմ եէթիրկի դատար մուավէնէթ ի. տէճէյիմ՝։

«Բոնանդ, գելէյէ վէ սուէրէյէ գոմուրէյէնլէրինի պէճէ՛մէ եանուռ լոնանը գոլ. գոլէնի գոլ օլան ն պէրլէնի պէնոգ։— Իշպու հիւքմի գանունկյի թահսին իտէրիմ։ Պիրա ֆարգ պիլճիւմէ թէպաամըն տէվլէթէ խըտմէթ ի. տէճէյ մէմուրկյէթլերէ իսթիհգագ բէյտա իթմէլերինի արզու իտէ. րիմ, վէ պիլճիւմէ լիյագաթը վէ տիրայէթլի ատէմլերին կէօզիմին էնիւնէ տօղրու եագլաշարգլարը. նը նազարը մէհանիյէթլի կէօրէ. ճէյիմ՝։

«Եալլըզ օլարագ բաբայա վերլէն վերլէ. տէ գոլ ն իէնիգ պէնոգ։— Պու պէնտի թաային օլունան ահքեամը գանունիյէյի թագտիր իտէրիմ։ Ինչ պու քիչիւք վէրկիլերին քեաֆֆէսի՝ ըէհապիյինին միթէպէր մէ. մուրկյէթլերինի էհալինին կէօզիւ. նէ էյի կէօսթերմէյիպ, հագիր կէօսթերիր։

«Իանէկ նոգգէյէ մաքսընդա վերլէն էմ. նիյալոնա գոլ գոգսընդան պէնոգ։— Պու պէնտի քեամիլէն թագտիր ի. տէրիմ՝, վէ մէմալիքիմտէ պուլուն. նան ըէհապինի իլէ սարլզատկեա. նընն՝ ատալէթի վէ ագլ ու տիրա. յէթէ մուվաֆգ պիր սուրէթտէ միւսավի պիր վերկի ուսուլի թէէ. սիս իթտիքլերի իչիւն, օ իքի սը. նընֆը տա մէտհ ու սէնա իյէրիմ։

«Էյոլան ինիկլերնեն գոլ օլան օ. նոանոնը պէնոգ։— Քէզալիք պու պէն. տի տէ թահսին իտէրիմ՝, վէ պիր մուխալէֆէթէ օղրամագոլզէն գուվվետէն ֆիքիլ չըգապիմէսի. նի արզուլերիմ։ Էյալաթը մէգիւր. ընէնին քեաֆֆիֆէսինի տէ սէվտիկիմ իչիւն, անլերին մէնաֆիի տէ եէ. տիրկերէ եագըն օլմասընը կէօրմէք իսթերիմ, վէ պէօյլէ պիր ուլուվ. վը ճէնապը Նիյէթէ գուտրէթիմ եէթիրկի դատար մուավէնէթ ի. տէճէյիմ՝։

«Բոնանդ, գելէյէ վէ սուէրէյէ գոմուրէյէնլէրինի պէճէ՛մէ եանուռ լոնանը գոլ. գոլէնի գոլ օլան ն իէնիգ պէնոգ։— Իշպու հիւքմի գանունկյի թահսին իտէրիմ։ Պիրա ֆարգ պիլճիւմէ թէպաամըն տէվլէթէ խըտմէթ ի. տէճէյ մէմուրկյէթլերէ իսթիհգագ բէյտա իթմէլերինի արզու իտէ. րիմ, վէ պիլճիւմէ լիյագաթը վէ տիրայէթլի ատէմլերին կէօզիմին էնիւնէ տօղրու եագլաշարգլարը. նը նազարը մէհանիյէթլի կէօրէ. ճէյիմ՝։

«Եալլըզ օլարագ բաբայա վերլէն վերլէ. տէ գոլ ն իէնիգ պէնոգ։— Պու պէնտի թաային օլունան ահքեամը գա. նունիյէյի թագտիր իտէրիմ։ Ինչ պու քիչիւք վէրկիլերին քեաֆ. ֆէսի՝ ըէհապիյինին միթէպէր մէ. մուրկյէթլերինի էհալինին կէօզիւ. նէ էյի կէօսթերմէյիպ, հագիր կէօսթերիր։

«Իանէկ նոգգէյէ մաքսընդա վերլէն էմ. նիյալոնա գոլ գոգսընդան պէնոգ։— Պու պէնտի քեամիլէն թագտիր ի. տէրիմ՝, վէ մէմալիքիմտէ պուլուն. նան ըէհապինի իլէ սարլզատկեա. նընն՝ ատալէթի վէ ագլ ու տիրա. յէթէ մուվաֆգ պիր սուրէթտէ միւսավի պիր վերկի ուսուլի թէէ. սիս իթտիքլերի իչիւն, օ իքի սը. նընֆը տա մէտհ ու սէնա իյէրիմ։

«Ինանմազ էյի գոլ գոգսընդան գոլ գոգսընդան գոլ գոգսընդան պէնոգ։— Պու պէնտի թաային օլունան ահքեամը գա. նունիյէյի թագտիր ի. տէրիմ՝, վէ մէմալիքիմտէ պուլուն. նան ըէհապինի իլէ սարլզատկեա. նընն՝ ատալէթի վէ ագլ ու տիրա. յէթէ մուվաֆգ պիր սուրէթտէ միւսավի պիր վերկի ուսուլի թէէ. սիս իթտիքլերի իչիւն, օ իքի սը. նընֆը տա մէտհ ու սէնա իյէրիմ։

«Ինանմազ էյի գոլ գոգսընդան գոլ գոգսընդան գոլ գոգսընդան պէնոգ։— Միլլէթ մէճլիսինին միւնասիպ կէօրմէ. կի միսալլերին հիչ պիրինէ մու. խալիֆէթ իթմէյէճէյիմ. անճագ մէճլիսը մէգիւր չունա տիդգաթ իթմէլի տիր. քի, պէօյլէ մուֆասա. լի վէ ճէսիմ պիր թէագիդաթ իչիւն նիհայէթսիզ տէրէճէտէ չա. լըշմագ իյճապ ի՞թմէյէճէք մի տիր, բէք չոգ վէլվէլէյի մուճիպ օ՞լմա. յաճագ մը տըր, վէ միւխթէլիֆ գավաթի ումումիյէ իւզերինէ մուէսսէս օլարագ պիր թէնգի. հաթ իճրա օլունուր իսէ, պու թէնգիհաթ միւրէճճահ օլմա՞զ մը՝։

«Լիֆենտիլէ՞ր, պանա թէսլիմ իթտիրտիկինիզ միւխթէլիֆ գա. բարլար հագիգնտա իչթէ պէյա. նը էֆքեար էյլէտիմ։ Կէօրիւյօր. սունըզ քի, մէգիւր գարարլարըն բէք պէօյիւք գըսմընը թէքմիլ թահսին իթտիմ, վէ պունլար գա. լէմէ այընըպ գանուն հէյէթին. տէ թէրթիպ օլունունճա թաստիգ իտէճէյիմ։ Իքի իւչ միւհիմ պէնտ. լէր հագիգնտա պէյան իթտիկիմ միւթալէաթը նազարը տիդգաթա ալմասընը միլլէթ մէճլիսինէ իս. թար իտէրիմ։ Էյկեր սերպէսթճէ վէ աչըգտան աչըզա հըսսիյաթ վէ գրաբաթ օլունմասընը թալէպ իթ. միշ օլմազլա։ պու թալէպ իճրա օլունուպ, սուի թէէսիրաթ տա. հա զիատէ արթմիշ տըր։

Ֆիլհագիգա Էնրի ուսուլի ալէյ. հինտէ օլան մէպուսան պիհագ. ըն տէյօրլար իտի քի, էնրիոնը գապուլի ֆարզ օլունսա պիլէ, պու ուսուլ՝ գավանիյինտէն զիյատէ գավախտի հավի օլան գարարլար հագիգնտա ճարի օլամազ։ Հաշ. մէթլու գրալ հազրէթլերինին միւ. թալեաթը՝ գավանիյինն էսասը հագիգնտա օլամալով, թէֆֆը. րուաթը հագիգնտա կագը օլա. պիլիր։ Վէ Միլլէթ մէճլիսի պու գարարլարը գանունա թահվիլ իթտիկինտէ, միւթալեաթը մէգ. իւրէյի նազարը էհէմմիյէթէ ա. լըր։ Հաշմէթլու գրալ հազրէթլե. րինին ճէվապընը թէտգիգ իթ. մէք իչիւն Մ. Կուբիլ վէ Մ. Լալի. թօլենտալ պէյհուտէ ալթմըշ ա. զատան իպարէթ պիր գամիսիօն թալեպ իթտիլեր, վէ պու գամի. սերլեր բաբօրթօլարընը կէթի. ռինճէյէ գադար։ պու մատտէ հագիգնտա արթիգ իճրաի միւ. զաքերաթ օլունմասընը թէք. լիֆ էյլէտիլեր։

(Տէվամ)

Ամիտքի մալիւմաթ Մէսէ՞ դ՚Ամէ՞ նամ եունան կաղէթասընա օգունմուշ տըր։

Մօրաթիթնի նամպարուխանէ՝ կրաս ուսուլի թիւֆէնքլէրին խարթուճլարը իչիւն պիր միւատէթը մուայեէնէ զարֆընտա 35 միլիոն գարսիլ իմաղընը թէահիւտ էյէ. միշ տիր։ Մէգիւր պարուխանէ իճապը թագտիրինտէ մըգտարը մէզպուրու 43 միլիոնա իպլաղ ի. տէճէք տիր։

Եունանիսթանին զարպ օրտու. սու գօմանտանլըղը՝ Գարոսվասատա գուրպինտէ վագը Ուրաբիս վատիսինին օրտուի մէգիւրէ թա. լիմկեահ իթթիխաղ օլունմասընա գարար վերմիշ տիր։

Տէրսէրի մուվագգաթէն թա. թիլ իտիլմիշ օլան Եունան սէնայի մէթթէպի՝ ասքէրի խասթախանէյէ թահվիլ օլունճագ տըր։

Ասքէրիպէն պուլունան մէպու. սան՝ ալայլարընա ավտէթ իթմէք իսթէեօրլար։ Մ. Դրէսթէնիտիս խըտմէթը ասքէրիյէյէ տսխիլ օլ. տուգտան սոնրա. ըէիսը վիւքէ. լա Մ. Դուքմէնտուրսանը մխատու. մու. տախի ալայընա ավտէթ իթ. միշ տիր։ Ասքէրիտէն՝ օ՝ն մէ. պանտինը տաբէ տանխի դարիպէն խասէէրիքլէրի դօլ օրտուլարա տա. խիլ օլանճագ տըր։

—

Ինկիլթէրրա ըէէսը վիւքէլտը Մ. կլատսթօն՝ ապրիլանկա մարտ. ըն 26ընը կիւնիտր լաուսընն պուլչէր մուհաբէմէներին բուլ. թինէ մէմուրգ օլան, մահքէմէէ կէթմիշ տրտուրէսը միւգարիլ. ի՝ Սալիսպուրը Սէնիյէ նէզտիտէ ինկիլիզ մէֆիրի պուլունան սա. պէդ Սբը Օսթէն Լէյզրըանը էնանա սէֆարէթինտէ Օսմանլըլարը լէհին. ատ իպրաղ իյլէտիյի հիւսնիւ թէ. վէճճիհիւ թագպիհ վէ թէզիրճ իչիւն 1877 սէնէսինին օգոստոս այընդագ Տէրսաատէթ թիւճճարա. նընտան Մ. Նէկրոբօնթա եաղ. տըղը պիր մէգթուպ հագիգնտա մահքէմէի մէգիւրէէ մարիմաթ վերմիշ տիր։

Տեսէ թէեէրաֆ կաղէթասը՝ մէք. թուպը մէզպուրը իրսալընը միւ. պէյեին Տէրսաատէթտէն պիր թէ. լէկրաֆ նէյր իթմիշ օլմաղլա, Մ. կլատսթօն՝ մէգիւր թէլէկրաֆը միւհթէվիյաթընը թէէզիպ իթմիշ. վէ պու թէլէկրաֆը թասահիֆ. մէսինի Սբը Լաուսընտան թալեպ իյլէմիշ իսէ տէ, իչպու թալեպի իճրա օլունմամըշ տըր։

Մահքէմէտէ իսթիճվապ օլուն. տուգտա, Մ. կլատսթօնը ճէնա. պը շու խուսուսի վագտատան էս. թէէէ կէչմէմիշ օլմաղլա, պիդ տէ պու պապտէ ամիտքի մահիմա. թը վերիրլզ։ Մ. Լապուչէր՝ 1877 սէնէսի Դէքէմբէրէ Բէլէ. նամ բիսալէի մէվզուաթէնին պիր պէնտին. տէ Եունանլըլարը Պապը Ալի ալէյ. հինտէ իլանը հարպա թէչվիդ եօլ. լու պագը իպարէլեր եագրպ հագ. մատրդընը Մ. կլատսթօնա սիւալ իթմիշ օլմաղլա, միւշարիլէյհ ըէ. իսը վիւքէլա պէր վէճճը գիյրճէ. վապ վերմիշ տիր։

«Մէմուլիսերիմ քի եաղմատրմ; դիրա պու մէմլէքէթտէ բահաթճա քէնտի խանէսինտէ տուրան պիր զաթ թարաֆընտան էյյէ ահվալ սըրասընտա Եունանա իլանը հարպ նասիհաթը վերիլմէսինի պիր ալ. չագլըգ իչի ատտ իտէրիմ։»

—

Ճէզայիրը Պահրպնէֆիտ գօման. տանլըղընա թային գրլընտըղընը եաղտըղըմըզ էրքէանը Հարպ միրայը Շաքիր պէյ պու կիւն մագիալը մէմուրիյէթինէ միւթէ. վեճճիհեն հարեքէթ իտիյոր։

Միրը մումանէյէ էվվելա Ցա. զդա օղլայրպ ֆէյքքէթը ծախրէ հագագընտա իչքրաի թահգիգաթ խէրեքեն պուրայա պիտիրէճէք տիր։

—

Պագ կիւն նէյր օլըշնան պիր ի. լանը ըէսմիյէ կէօրէ, էսպապը փա. ճիպպի մպրի մէտէն տօլայը մէմ. լիքը էճնէպիյէ վէ մէմուիքը Շա. հանէտ տախի պիր մահալտէն տիկէր մահալէ տէ վէ պէկիր մէ. գաթրը նագլինէ տաբր մարտ իսէլ թիտանընա գատար պէն մէճուռ. իյէթ էսպապը մէզպուրէնին ֆէ. նուզ գաչ գամատանա պինէն, կէչէճէք մահիգ քաթիպանընա գա. տար թէմտիտ ըլունմուշ տըր։

—

Եէնիչէհիր վէ Գիլէճիք իսլամ. հալքսի թարաֆընտան իանէի հար. պիյէ օմագ իւզրէ հէր պիր թա. գըմը իլէ 16 ըէգ սագա վէ եէրք պէկիրլէրի իթա օլունմուշ տըր։

—

Եաղլըգը վէ գուլումճա էպ. նաֆընտան պագը միւհէղիրլի. գի վէ զիդ ըլմէթ էյնա ալմըշ օլան խայրիյէ հանրմըն իքինճի մուհա. քէմէսի կէչէճէք սալը կիւնիւ իճ. րա օլունճաղը Տէրսաատէթ պի. տայէթ մահքէմէսի միւտատիի ու. մումիյիյի ճանիսինտէն իչան օ. լան օլունմուշ տըր։

—

Սուրիա վիլայէթի տախիլինտէ Հօրան Տիւրգիլէրինին՝ ըէրաք նամ Միւսլիման գարիյէսի իւզրինէ պիսիհուճում էհալիսինի գամէլ ու թէչէթ իթտիրլերի պունտան ագ. տէմ եաղըմըշ իտի։ Զալիմ վիլա. յէթ Համսի բաշա հազրէթլերի Հօրանտա քիւրիյէթի ասքէր պի. ռիքարտիքտէն սոնդրա, վագտաի մէգիւրէ հագիգնտա իճրաի թէտ. գիրատ գրաբաթ օլունմասընը թալեպ իթ. միշ օլմաղլա, պու թալեպ իճրա օլունուպ, սուի թէէսիրաթ տա. հա զիատէ արթմիշ տըր։

Ֆիլհագիգա Էնրի ուսուլի ալէյ. հինտէ օլան մէպուսան պիհագ. ըն տէյօրլար իտի քի, էնրիոնը գապուլի ֆարզ օլունսա պիլէ, պու ուսուլ՝ գավանիյինտէն զիյատէ գավախտի հավի օլան գարարլար հագիգնտա ճարի օլամազ։ Հաշ. մէթլու գրալ հազրէթլերինին միւ. թալեաթը՝ գավանիյինն էսասը հագիգնտա օլամալով, թէֆֆը. րուաթը հագիգնտա կագը օլա. պիլիր։ Վէ Միլլէթ մէճլիսի պու գարարլարը գանունա թահվիլ իթտիկինտէ, միւթալեաթը մէգ. իւրէյի նազարը էհէմմիյէթէ ա. լըր։ Հաշմէթլու գրալ հազրէթլե. րինին ճէվապընը թէտգիգ իթ. մէք իչիւն Մ. Կուբիլ վէ Մ. Լալի. թօլենտալ պէյհուտէ ալթմըշ ա. զատան իպարէթ պիր գամիսիօն թալեպ իթտիլեր, վէ պու գամի. սերլեր բաբօրթօլարընը կէթի. ռինճէյէ գադար։ պու մատտէ հագիգնտա արթիգ իճրաի միւ. զաքերաթ օլունմասընը թէք. լիֆ էյլէտիլեր։

(Տէվամ)

ՄԻԻԹԷՖԷՐՐԻԳԱ.

Լօնտրատա Դայլի Նամանտա Ա. բապի վէ Ֆարիսի լիսանդրը իլէ եէնի պիր կաղէթա ինթիշրաֆ պայլայրպ, սէվվէթը Օսմանլի իլէ խիլֆիյէթը Իսլամիյէնին հաւ. գուգընճա մուհաֆիզա եթմէք. ճէ վէրիթիհատը իչլիկնը Թավ. սիյէ իլէմէքտէ տիր։

—

Եկէչեն հաֆթա պիր իչտէն տօղ. լայը պագը Ֆրանսըղլար՝ Ֆրանսըզ գանչէլերիասընընն գավազը սախի պիրլիքտէ օլտուղու հալտէ, Բաշա լիմանընա կիտիպ օրատա գարա. եա չըգարմաղընընտան գավազը մէգ. քիւր միւսիրինին էնրի իւզերինէ միւնասէպէթսիզ պիր թարզտա մէրգումտ գալաղ ալսը ու կիրիֆթ օլունմուշ օլտուղունտան, մէրգումտ Ֆրանսըղլար՝ գավազընն լաչիս օլ. տուղու իւնիֆօրմասընա վագը օ. լան չու հիւրմէթսիզլիք ալեյհինտէ պէեանը իթթիրազ իթտիքլերինտէ, միւտիր՝ իւնիֆօրմա գաչ բարա. լըգ չեյ տիր տիյէ թէքրար հագա. ըէթ իտէրէք հէքսինի պիրտէն պիր զապթիյէեէ թէսլիմ իթմիշ, վէ Ար. թաքի գայմագամընա իրսալ իյլէ. միշ վէ եօլտա հէր քիմ գաչմաեա ճիւրաթ իտէր իսէ գաչրզուն իլէ վուրմասընը մէրգումտ զապթիյէ նէֆէրինէ էմր վերմիշ տիր։ Լաքին պունլար Արթաքիյէ վիւրուտ ի. տինճէ մահալը մէգքիւր գայմա. գամը՝ վուգու պուլան իչպու սուի մուհաֆիզէտէն ժօղրը Ֆրանսըզլա. րա պէեանը իթիզար իթմիշ վէ պէօյլէճէ չու միւնասէպէթսիզ վա. գաանընն էօնիւնիւ ալմըշ տըր։

—

Ինկիլթէրրա ըէէսը վիւքէլտը Մ. կլատսթօն՝ ապրիլանկա մարտ. ըն 26ընը կիւնիտր լաուսընն պուլչէր մուհաբէմէներին բուլ. թինէ մէմուրգ օլան, մահքէմէէ կէթմիշ տրտուրէսը միւգարիլ. ի՝ Սալիսպուրը Սէնիյէ նէզտիտէ ինկիլիզ մէֆիրի պուլունան սա. պէդ Սբը Օսթէն Լէյզրըանը էնանա սէֆարէթինտէ Օսմանլըլարը լէհին. ատ իպրաղ իյլէտիյի հիւսնիւ թէ. վէճճիհիւ թագպիհ վէ թէզիրճ իչիւն 1877 սէնէսինին օգոստոս այընդագ Տէրսաատէթ թիւճճարա. նընտան Մ. Նէկրոբօնթա եաղ. տըղը պիր մէգթուպ հագիգնտա մահքէմէի մէգիւրէէ մարիմաթ վերմիշ տիր։

Տեսէ թէեէրաֆ կաղէթասը՝ մէք. թուպը մէզպուրը իրսալընը միւ. պէյեին Տէրսաատէթտէն պիր թէ. լէկրաֆ նէյր իթմիշ օլմաղլա, Մ. կլատսթօն՝ մէգիւր թէլէկրաֆը միւհթէվիյաթընը թէէզիպ իթմիշ. վէ պու թէլէկրաֆը թասահիֆ. մէսինի Սբը Լաուսընտան թալեպ իյլէմիշ իսէ տէ, իչպու թալեպի իճրա օլունմամըշ տըր։

Մահքէմէտէ իսթիճվապ օլուն. տուգտա, Մ. կլատսթօնը ճէնա. պը շու խուսուսի վագտատան էս. թէէէ կէչմէմիշ օլմաղլա, պիդ տէ պու պապտէ ամիտքի մահիմա. թը վերիրլզ։ Մ. Լապուչէր՝ 1877 սէնէսի Դէքէմբէրէ Բէլէ. նամ բիսալէի մէվզուաթէնին պիր պէնտին. տէ Եունանլըլարը Պապը Ալի ալէյ. հինտէ իլանը հարպա թէչվիդ եօլ. լու պագը իպարէլեր եագրպ հագ. մատրդընը Մ. կլատսթօնա սիւալ իթմիշ օլմաղլա, միւշարիլէյհ ըէ. իսը վիւքէլա պէր վէճճը գիյրճէ. վապ վերմիշ տիր։

«Մէմուլիսերիմ քի եաղմատրմ; դիրա պու մէմլէքէթտէ բահաթճա քէնտի խանէսինտէ տուրան պիր զաթ թարաֆընտան էյյէ ահվալ սըրասընտա Եունանա իլանը հարպ նասիհաթը վերիլմէսինի պիր ալ. չագլըգ իչի ատտ իտէրիմ։»

—

Ճէզայիրը Պահրպնէֆիտ գօման. տանլըղընա թային գրլընտըղընը եաղտըղըմըզ էրքէանը Հարպ միրայը Շաքիր պէյ պու կիւն մագիալը մէմուրիյէթինէ միւթէ. վեճճիհեն հարեքէթ իտիյոր։

Միրը մումանէյէ էվվելա Ցա. զդա օղլայրպ ֆէյքքէթը ծախրէ հագագընտա իչքրաի թահգիգաթ խէրեքեն պուրայա պիտիրէճէք տիր։

—

Պագ կիւն նէյր օլըշնան պիր ի. լանը ըէսմիյէ կէօրէ, էսպապը փա. ճիպպի մպրի մէտէն տօլայը մէմ. լիքը էճնէպիյէ վէ մէմուիքը Շա. հանէտ տախի պիր մահալտէն տիկէր մահալէ տէ վէ պէկիր մէ. գաթրը նագլինէ տաբր մարտ իսէլ թիտանընա գատար պէն մէճուռ. իյէթ էսպապը մէզպուրէնին ֆէ. նուզ գաչ գամատանա պինէն, կէչէճէք մահիգ քաթիպանընա գա. տար թէմտիտ ըլունմուշ տըր։

—

Եէնիչէհիր վէ Գիլէճիք իսլամ. հալքսի թարաֆընտան իանէի հար. պիյէ օմագ իւզրէ հէր պիր թա. գըմը իլէ 16 ըէգ սագա վէ եէրք պէկիրլէրի իթա օլունմուշ տըր։

—

Եաղլըգը վէ գուլումճա էպ. նաֆընտան պագը միւհէղիրլի. գի վէ զիդ ըլմէթ էյնա ալմըշ օլան խայրիյէ հանրմըն իքինճի մուհա. քէմէսի կէչէճէք սալը կիւնիւ իճ. րա օլունճաղը Տէրսաատէթ պի. տայէթ մահքէմէսի միւտատիի ու. մումիյիյի ճանիսինտէն իչան օ. լան օլունմուշ տըր։

—

Սուրիա վիլայէթի տախիլինտէ Հօրան Տիւրգիլէրինին՝ ըէրաք նամ Միւսլիման գարիյէսի իւզրինէ պիսիհուճում էհալիսինի գամէլ ու թէչէթ իթտիրլերի պունտան ագ. տէմ եաղըմըշ իտի։ Զալիմ վիլա. յէթ Համսի բաշա հազրէթլերի Հօրանտա քիւրիյէթի ասքէր պի. ռիքարտիքտէն սոնդրա, վագտաի մէգիւրէ հագիգնտա իճրաի թէտ. գիրատ գրաբաթ օլունմասընը թալեպ իթ. միշ օլմաղլա, պու թալեպ իճրա օլունուպ, սուի թէէսիրաթ տա. հա զիատէ արթմիշ տըր։

Ֆիլհագիգա Էնրի ուսուլի ալէյ. հինտէ օլան մէպուսան պիհագ. ըն տէյօրլար իտի քի, էնրիոնը գապուլի ֆարզ օլունսա պիլէ, պու ուսուլ՝ գավանիյինտէն զիյատէ գավախտի հավի օլան գարարլար հագիգնտա ճարի օլամազ։ Հաշ. մէթլու գրալ հազրէթլերինին միւ. թալեաթը՝ գավանիյինն էսասը հագիգնտա օլամալով, թէֆֆը. րուաթը հագիգնտա կագը օլա. պիլիր։ Վէ Միլլէթ մէճլիսի պու գարարլարը գանունա թահվիլ իթտիկինտէ, միւթալեաթը մէգ. իւրէյի նազարը էհէմմիյէթէ ա. լըր։ Հաշմէթլու գրալ հազրէթլե. րինին ճէվապընը թէտգիգ իթ. մէք իչիւն Մ. Կուբիլ վէ Մ. Լալի. թօլենտալ պէյհուտէ ալթմըշ ա. զատան իպարէթ պիր գամիսիօն թալեպ իթտիլեր, վէ պու գամի. սերլեր բաբօրթօլարընը կէթի. ռինճէյէ գադար։ պու մատտէ հագիգնտա արթիգ իճրաի միւ. զաքերաթ օլունմասընը թէք. լիֆ էյլէտիլեր։

(Տէվամ)

ՕՆ ԱԼԹԸՆՃԸՅԼՈՒԻ Վէ ՖՐԱՆՍԱՆԸՆ ԻՍԹԻԼԱԼԸ

(ԲԻՎՕԼԻՈՍԻՕՆ)

ՄԻԻԷԼԻՖԻ ԱԼԷՔՍԱՆԴՐ ՏԻՈՄԱ

ԵՒՐՄԻ ՊԻՐԻՆՃԻ ՖԱԱԼ

(1084 Նէ-Դէրէան դէվլ՝)

«Պէյէ՞ֆ Բաբաղլարը պագը գէլարը հոբէսէնա Եանի ալարբարը ամինէլէրէ գոյէ օլան սէէլնէնի պէնոգ։— Պու պէնտի թաային օլունան ահքեամը գա. նունիյէյի թագտիր իտէրիմ։ Ինչ պու քիչիւք վէրկիլերին քեաֆ. ֆէսի՝ ըէհապիյինին միւթէպէր մէ. մուրկյէթլերինի էհալինին կէօզիւ. նէ էյի կէօսթերմէյիպ, հագիր կէօսթերիր։

«Իանէկ նոգգէյէ մաքսընդա վերլէն էմ. նիյալոնա գոլ գոգսընդան պէնոգ։— Պու պէնտի քեամիլէն թագտիր ի. տէրիմ՝, վէ մէմալիքիմտէ պուլուն. նան ըէհապինի իլէ սարլզատկեա. նընն՝ ատալէթի վէ ագլ ու տիրա. յէթէ մուվաֆգ պիր սուրէթտէ միւսավի պիր վերկի ուսուլի թէէ. սիս իթտիքլերի իչիւն, օ իքի սը. նընֆը տա մէտհ ու սէնա իյէրիմ։

«Էյոլան ինիկլերնեն գոլ օլան օ. նոանոնը պէնոգ։— Քէզալիք պու պէն. տի տէ թահսին իտէրիմ՝, վէ պիր մուխալէֆէթէ օղրամագոլզէն գուվվետէն ֆիքիլ չըգապիմէսի. նի արզուլերիմ։ Էյալաթը մէգիւր. ընէնին քեաֆֆիֆէսինի տէ սէվտիկիմ իչիւն, անլերին մէնաֆիի տէ եէ. տիրկերէ եագըն օլմասընը կէօրմէք իսթերիմ, վէ պէօյլէ պիր ուլուվ. վը ճէնապը Նիյէթէ գուտրէթիմ եէթիրկի դատար մուավէնէթ ի. տէճէյիմ՝։

«Բոնանդ, գելէյէ վէ սուէրէյէ գոմուրէյէնլէրինի պէճէ՛մէ եանուռ լոնանը գոլ. գոլէնի գոլ օլան ն իէնիգ պէնոգ։— Իշպու հիւքմի գանունկյի թահսին իտէրիմ։ Պիրա ֆարգ պիլճիւմէ թէպաամըն տէվլէթէ խըտմէթ ի. տէճէյ մէմուրկյէթլերէ իսթիհգագ բէյտա իթմէլերինի արզու իտէ. րիմ, վէ պիլճիւմէ լիյագաթը վէ տիրայէթլի ատ

ԿԻՆԼԻԻՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Եունան մէսէլէսինէ տաիր չիմ-տիլիք մալիւմաթը ճէտիտէ օլմա-եըպսէֆիրլէրին՝ տէվլէթլէրի թա-րաքիքնան թալմաթը ճէտիտէ թալէպ իյլէտիքլէրինի վէ-ի եա-զըեոր։

—

Տէրվիշ բաշա հազրէթլէրի մա-եէթինտէ Հաճի Բաշիտ վէ Մուս-թաֆա ճավիտ բաշլար վէ Պէտ-ըի պէյ պուլունտուղու հալտէ Եէնի չէհիրէ ազիմէթ իթմիշ տիր։ Միւշարիէյհ Թըրհալատա պու-լունան ազբէրի մուայէնէնէ մէ-մուր օլմուշ տըր։ Ալի Ռիզա վէ Նէճիպ բաշլար հազարաթը տա-խի Եունան հուտուտունտա գօ-մանտանլըգլարնտան, Տէրվիշ բաշա հազ-ըէթլէրի իլէ պիրլիքտէ հարէքէթ իթմիշլէր տիր։

—

Տիւնքի Մէհմէտ «Թէտարիքաթ» սէրլէվհասը-յա տէրճ իթտիկի պիր ֆիգրասընտա, Օսմանլը գօսման տանլարընդն Թային օլունուպ Եու-նան հուտուտրնա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթտիքլէրինի եազըգ-տան սօնրա, Եունան սէֆիրի Մ. Գունտուրիօթինին տախի ազիմէ-թի մուհագագ օլմաղընը պէ-յան իթմիշ, վէ ֆէրրահ մէզքիւ-ըէսինին նիհայէթլէրինտէ տէ Տէր-Ն Նը-ին եազարը չու իպարէ-սինի նագլ ու տերճ էյլէմիշ տիր։

—«Թիւրքիա՝ նէ Ինկիլթերրանընդն պիթարաֆլըընդն վէ նէ տէ տէվ-լէթլէրին ատէմը միւտախէլէսինէ կիւվենմէմէլի տիր։»

Մէհմէտ՝ մէզքիւր իպարէյի եազ-տրգտան սօնրա, պու լիսանընդն Ինկիլթերրա հէյլեթը հիւքիւմէ-թինին էֆքեար ու. մենվիյաթընա մութապրգ օլուպ օլմատընդնը պիր-մէտիկինի, վէ ֆագաթ Ինկիլիզ էհալիսինին էֆքարը պու օլմա-տրդընա էմին օլտուղընը պէյան իթմէքտէ, վէ պունունլա պէրա-պէր լիսանը մէզքիւրընդ՝ պագը նու-ֆուզը Ինկիլիզ տիրլօմաթլարընդն արզուլարընա մուվաֆրգ օլտու-ղունտան, հէր հալտէ տիւիւնտի-ըէճէկինի իլան էյլէմէքտէ տիր։

—

Թէրճիմանը Հէրէկլինընդն պէհանընա կէօրէ, Ալէքսանիա տէվլէթի՝ Թու-նուս էյալէթինին իսթիլասը էմէի լի Ֆրանսա իչին գապիլի իճրա օլամայաճագ էմէյտէն իտուլկին-տէվլէթը միւշարիէյհայա գաթի-էն ասէրմյան իթմիշ իմիշ։

Մէզքիւր կազէթանընդ զաննընա կէօրէ, էկէր Ֆրանսա տէվլէթի տօղրուտան տօղրույա Պապը Ալի իլէ միւզաքէրէէ կիրիչիպ մէսէ-էերի թէվիյէ իթմէզ՝ վէ թունուզ-ա ասքեր սէվգ իտէր իսէ, տու-վէլը մուազզամանընդ տախի թաս-տիգ իտճէկի լիւզում իւզէրինէ Պապը Ալի թունուզա ասքեր սէվգ իտէպիլճէքմիշ։

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Տիւնքի Մէհմէտտա օգուն-տուղունա կէօրէ, էվվէլքի սա-պաղ 200 գատար էշլաս՝ սէր միկմարը հազրէթը Շէհրիյարի Պալ-եան Յագիս պէյ հազրէթլէրինին Պէյօղունտա քեայի խանէսի էթ-ըաֆընտա երզըլարագ, կիւրիւլ-թիւ բաթըրը իթմիշ վէ բարա խաթէմիշլէր տիր։ Էշխասը մէր-գումէ սերայտա իշլէթէն ամէլէ օլուպ, քէսֆիքէսինին պիրտէն 2500 լիրա գատար մաթլուպաթը օլտուղունտան, վէ քէնտիլէրի տէ բէք զիյատ զարուրէթտէ պու-լունտուգլարընտան, չու թէտպի-ըէ միւրաճաաթ իթմիշլէր տիր։ Սարգիս պէյ հազրէթլէրի՝ մաթ-լուպաթը մէզքիւրէնին թէս-վիկէսի իչին խաղնէէի Հիւ-մայունտան ագչէ վէրիլմէտի-կինի, վէ քէնտիսինին պու խու-սուստա հիչ պիր թագսիրաթը օլ-մատընդը էշխասը մէրգումէէ պէեան իթմիշ իսէ տէ, իչպու պէյանաթընդ հիչ պիր թէէօրի օլ-մայըպ արպէտա տէվամ իթմիշ, վէ օ հալտէ Գալաթա սէրայընտան պիր մըգտար Ժանտարմա կէլէրէք գալապալըընդ տաղրթմըշ տըր։ Պու-նուն իւզէրինէ ամէլէի մէրգումէ-նին պագը իլէրի կէլէնլերի՝ հալ-էերինի խաքիբաի հազրէթը Շէհ-ըիյարէյէ արզ ու իքիատ իչին պիր արզուհալ եազմագ իւզրէ Գալաթա սէրայընա կէթմիշլէրտիր։

—Բումանիա սէֆիրի Մ. Պրաթի-անօ՝ պիրինճի թէրճէման Մ. Լա-հայլ իլէ պէրապէր Էվվէլքի կինա Պապը Ալիյէ կիտէրէք, Պաշ վէ-քիլ Սաիտ վէ Խարիճիյէ նազըրը Ասիմ բաշլար վէ խարիճիյէ միւ-թէչարը Յատեան Յարութիւն է-ֆէնտի հազարաթը իլէ ուզուն միւտտէթ միւլագաթ իթմիշ տիր։

Սէֆիրի միւշարիւլյհ Մ. Պրա-թիանօ՝ Պապը Ալիտէն չըգտըգ-տան սօնրա, ֆէնէրէ կիտուպ Ռում Բաթրիյինէ տէ վիզիթա վէրմիշ տիր։

—Ֆանտարմա հէյեթի իչին պա-զը մահալլէրէ թային գըլընտըգ-լարընը եազտըրմըշ Ինկիլիզ զա-պըթանընդն ֆիրլէն գօմանտան-լընդգտա միւսթախտէմ օլմայրպ եա-լընդզ միւֆէթթիշ սրֆաթը իլէ Ժանտարմա խըստէթինտէ պու-լունանաճագլարընդ, վէ լիւզում էօ-տիքլէրի ըսլահաթը պուլունտըգ-լարը մահալտէ իֆատէ իթմէքլէ պէրապէր Հարպիյէ նէզարէթինէ լայէհար մախսուսէ իլէ պիլտիրէ-ճէքլէրինի Մէհմէտ եազըյօր։

—Իրանտա վագը քերմանշահտա գահթ զուհուր իթտիյինի եազ-մըշ իտիք։

Այընան մաիւմաթա կէօրէ, Իրանընդ Միհնէթ վիլայէթինտէ տա-խի գըթըզգ զուհուր իթմիշ տիր։

—Պապը Ալի իլէ Ինկիլիզ սէֆա-ըէթթանէսի պէյնինտէ պիր իխ-թիլաֆ վուգուզընա սէպէպ օլան ճան գուրթարան հէյեթի մատ-տէսինին մէճլիսը վիւքէլատա թէ-զէքքիւր օլունաճաղընը տիւնքի Նիւսխէմիզտէ եազմըշ իտիք։ Մու-ախարէն ալընան մաիւմաթակէօ-ըէ, բազար իրթէսի կիւնիւ խու-սուսը մէզքիւր մէճլիսը խասսը վիւքէլատա թահթը թէզէքքիւրէ ալընարագ, չիմտիլիք Ինկիլիզ սէ-ֆինէլէրինին ճան գուրթարան մէ-վագիի ըուսումու վիրմէքսիզին միւրուրլէրինէ միւսաատ օլուն-մուշ տըր։

Իւշ կիւն գատար թէվգըֆ օ-լունան քիւչիւք պիր Ինկիլիզ սէ-ֆինէսի եէվմի պէշ լիրա վէ վա-բօրլար 25–30 լիրա թաղմինաթ թալէպ իսմէքտէ օլուպ, ճէման 150 լիրայա պալիզ օլան թաղմի-նաթը մէզպուրէյի Ինկիլթերրա սէֆարէթի իլթիզամ վէ թալէպ իթմէքտէ իմիշ։

—Ռում բաթրիգխանէսինին ըէս-մի կազէթասը օլուպ կէչէնտէ լազվ իտիլէն Աէնու կազէթասը իլէ Էր-դ նամ կազէթանընդ մուհաքէմէսի Զապթիյէ նէզարէթինէ հէվալէ օ-լունտուղունու վէ գարիպէն լա-զըմ կէլէնէրին իսթինթագընա միւպաչէրէթ օլունաճաղընը թէ-ճէմմուլ Հէբէբի եազըեոր։

—Խասսա գօլ օրտուի Հիւմա-յունու պիրինճի ֆէրզասը վէ Սթամպօլ ճիհէթի գօմանտանլըգ-լարընա թաեին գըլընմըշ օլան ֆէրիգ Ալիֆ բաշա հազրէթլէրի-նէ պիրինճի ռիւթպէ Մէճիտի Նի-շանը իհսան պույրուլմուշ տըր։

—Միւթեգաիտիյն վէ մաազու-լին մաաշաթը իչիւն տիւն Մալի-լէ խազինէսինտէն 300,000 զրուշ իթմա գըլընմըշ տըր։

—Պապը մահալլերտէն հէնուզ կէօն-տերիլմէմիշ օլան 96 սէնէսի աշար տէֆթէրլէրինին մարտ նիհայէ-թինէ գատար կէօնտերիլմէսինէ էմր օլունուպ, կէօնտերիլմէսինէ սե-պէպ օլանլարը ազ իսթիլճէքլէրի մահալը մէզքիւրէյէ պիլտիրիլմիշ տիր։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Ադանա Հավոս

Լօնտրա 5 ապրիլ

Մէճլիսը մէպուսանտա խարիճի-յէ միւսթէշարը Սըր Զարլս Տիլք՝ իյրատ օլունան պիր սիւալէ ճէ-վապէն, «Թունուզ հէր վագթ տէվլէթը Օսմանյէէնին էյալէթը միւմթազէսինտէն ատտ օլունմագ-տա օլուպ, ֆագաթ իտարէի տա-խիլյէսինճէ պիր մուխթարիյէթէ մաղհար վէ ումուրը սիյասիյէ վէ ասքէրիյէտէն խարիճ օլարագ է-ճանիպ իլէ մուգավէլէնամէլէր ագ-տընա մէճբուն տըր» տէմիշ տիր։

Լիսպոն 5 ապրիլ

Օբօրթօտա ճիւմհուրիյէթ թա-ըաֆտարլարընդն պիր հարէքէթի զուհուր իթմիշ օլտուղու շայի տիր։

Ադանա Ըէ-ընէ

Ադինա 7 ապրիլ

Տիւնքի կիւն Եունանիսթան իս-թիգլալընդն եէվմը մախսուսը օ-լուպ, հէր սէնէ պէյրամ ալայ վուգու պուլմագտա օլտուղու կի-պի պու սէնէ ֆէվգէլատէ սու-ըէթտէ իճրաի ային օլունմուշտըր։ Ուլու քիլիսէտէ պիր Ռէ գէօ տու-վաը օգունուպ գրալ իլէ բէք չօգ ճէմաաթ հազրը պուլունմուշ տըր։ Ագշամ սերայտա բասիմի գապուլ իճրա օլունմուշ տըր։

Սիֆէրաի էճնէպպէյ՝ հուատա մեսէլէսինէ տաիր Պապը Ալինին թէքլիֆաթը վագըսարընը գապուլ իթմէսինի Եունանա թավսիյէ իթ-մէք իչիւն տիվէյը մէթպուալա-ը թարաֆընտան նօթա ախզ իթ-միշլէր տիր, լաքին թէքլիֆաթը մէզքիւրէ հէնուզ հիւքիւմէթ թէպլիղ օլունմամըշ տըր։

Սագզըն ֆէլաքէթի իւզէրինէ թէքմիլ Եունան մէմալիքինտէ պիր տան սօնրա, ֆէնէրէ կիտուպ Ռում Բաթրիյինէ տէ վիզիթա վէրմիշ տիր։

—Ֆանտարմա հէյեթի իչիւն պա-զը մահալլէրէ թային գըլընտըգ-լարընը եազտըրմըշ Ինկիլիզ զա-պըթանընդն ֆիրլէն գօմանտան-լընդգտա միւսթախտէմ օլմայրպ եա-լընդզ միւֆէթթիշ սրֆաթը իլէ Ժանտարմա խըստէթինտէ պու-լունանաճագլարընդ, վէ լիւզում էօ-տիքլէրի ըսլահաթը պուլունտըգ-լարը մահալտէ իֆատէ իթմէքլէ պէրապէր Հարպիյէ նէզարէթինէ լայէհար մախսուսէ իլէ պիլտիրէ-ճէքլէրինի Մէհմէտ եազըյօր։

—Իրանտա վագը քերմանշահտա գահթ զուհուր իթտիյինի եազ-մըշ իտիք։

Այընան մաիւմաթա կէօրէ, Իրանընդ Միհնէթ վիլայէթինտէ տա-խի գըթըզգ զուհուր իթմիշ տիր։

—Պապը Ալի իլէ Ինկիլիզ սէֆա-ըէթթանէսի պէյնինտէ պիր իխ-թիլաֆ վուգուզընա սէպէպ օլան ճան գուրթարան հէյեթի մատ-տէսինին մէճլիսը վիւքէլատա թէ-զէքքիւր օլունաճաղընը տիւնքի Նիւսխէմիզտէ եազմըշ իտիք։ Մու-ախարէն ալընան մաիւմաթակէօ-ըէ, բազար իրթէսի կիւնիւ խու-սուսը մէզքիւր մէճլիսը խասսը վիւքէլատա թահթը թէզէքքիւրէ ալընարագ, չիմտիլիք Ինկիլիզ սէ-ֆինէլէրինին ճան գուրթարան մէ-վագիի ըուսումու վիրմէքսիզին միւրուրլէրինէ միւսաատ օլուն-մուշ տըր։

Իւշ կիւն գատար թէվգըֆ օ-լունան քիւչիւք պիր Ինկիլիզ սէ-ֆինէսի եէվմի պէշ լիրա վէ վա-բօրլար 25–30 լիրա թաղմինաթ թալէպ իսմէքտէ օլուպ, ճէման 150 լիրայա պալիզ օլան թաղմի-նաթը մէզպուրէյի Ինկիլթերրա սէֆարէթի իլթիզամ վէ թալէպ իթմէքտէ իմիշ։

—Ռում բաթրիգխանէսինին ըէս-մի կազէթասը օլուպ կէչէնտէ լազվ իտիլէն Աէնու կազէթասը իլէ Էր-դ նամ կազէթանընդ մուհաքէմէսի Զապթիյէ նէզարէթինէ հէվալէ օ-լունտուղունու վէ գարիպէն լա-զըմ կէլէնէրին իսթինթագընա միւպաչէրէթ օլունաճաղընը թէ-ճէմմուլ Հէբէբի եազըեոր։

—Խասսա գօլ օրտուի Հիւմա-յունու պիրինճի ֆէրզասը վէ Սթամպօլ ճիհէթի գօմանտանլըգ-լարընա թաեին գըլընմըշ օլան ֆէրիգ Ալիֆ բաշա հազրէթլէրի-նէ պիրինճի ռիւթպէ Մէճիտի Նի-շանը իհսան պույրուլմուշ տըր։

—Միւթեգաիտիյն վէ մաազու-լին մաաշաթը իչիւն տիւն Մալի-լէ խազինէսինտէն 300,000 զրուշ իթմա գըլընմըշ տըր։

—Պապը մահալլերտէն հէնուզ կէօն-տերիլմէմիշ օլան 96 սէնէսի աշար տէֆթէրլէրինին մարտ նիհայէ-թինէ գատար կէօնտերիլմէսինէ էմր օլունուպ, կէօնտերիլմէսինէ սե-պէպ օլանլարը ազ իսթիլճէքլէրի մահալը մէզքիւրէյէ պիլտիրիլմիշ տիր։

ԻԼԱՆԱԹ

Մահքէմէի թիճարէթ եէրա տա-ըէսինտէն կէլէն իլան

Միւթէվէճճա Հաճի Էօմէր է-ֆէնտինին՝ էթմէքճի էսնաֆընտան միւթէվէճճա Նիչան վէ չէրիքի Մարտիրոս զիմմէթլէրինտէ պի-ըինճի մէճլիսի թիճարէթ իլամը իլէ ալաճաղը օլան մէպալիղը մա-լիմէնին թէսվիյէսի զըմընտա, մէզգումանընդ Գանտիլի գարիյէ-սինտէ իսկէյէ ճատտէսինտէ օն իչ նիւմէրօլու էթմէքճի տիւքքեանը-լա, եէնէ Գանտիլի ճատտէսինտէ օթուզ տօգուզ նիւմէրօլու միւն-հէտիմ տէյիրմէն արսասընտա պէր վէճճի միւքիյէթ կէտիկինին երիմ ալթը պարկիր գըրգ սէքիզ մըլս ի-թիպարը-յա միւթէսարրըֆ օլտըգ-լարը երիմի պիր պարկիր, երիմի սէքիզ մըլս հիսսէկերի պունտան մուգատտէմ միւզայտէէ գօնու-լարագ լիրա եիւզ ղչ հիսապը-յա մէզքիւր էթմէքճի տիւքքեանը հիսսէսի օթուզ իքի պին, վէ տե-երիմէն արսասը հիսսէսի տախի օ-թուզ պին ղչտա թալիպի էօհտէ-սինտէ թէգարրուր իթմիշ վէ թա-ըիխի իլանտան իթիպարէն օթուզ պիր կիւնէ եանի չէհրը ճէմազի իւլ ախըրը իչիւնճիւ բազար իր-թէսի կիւնիւ սաաթ օնա տէկին եիւզտէ պէչ զամմ գապուլ օլու-նարագ, զիքր օլունան եէվմ ու սաաթտան սօնրա արթըգ հէր նէ զամմ վուգու պուլուր իսէ գա-պուլ օլունմամասը մուգարրէր պուլունմուշ օլտուղունտան, զիքր օլունան էթմէքճի տիւքքեանընդ տէյիրմէն արսասը հիսսէսինէ թա-եին գըլընան միւտտէթ զարֆըն-տա եիւզտէ պէչ զամմընդա թալիպ օլանլարընդ վէ տահա զիյատէ մա-լիմաթ ալմագ իսթէեէնլէրին մահքէմէի թիճարէթ իճրա տաի-ըէսինէ միւրաճաաթ իլէմէլէրի ի-լան օլունուր։ 3—1

21 մարտ 97

Թօքխանէի ամիրէտէն կէլէն իլան

Թօքխանէի ամիրէ իչիւն լիզու-մի օլան 500 թօնէլաթօ սօղուգ վէ 1000 թօնէլաթօ սրճագ հէ-վաքիք տէմիրինին հէր պիրի 8 գըսմա պիթթագ սիմ, պիրէր գըս-մը թարիխի գօնթրաթօտա, վէ ագսամը սաիրէսի պիրինճի գըս-մըն թէպլիմինտէն պիրեր այ սօն-րա թօքխանէի ամիրէ մէրքէզ ան-պարընա թէսլիմ վէ իթա, վէ հէր պիր գըսմըն պահասը տախի ան-պարը մէզքիւրտէ վէրիլճէք մագ-պուզ սէնէտլէրի թարիխլէրինտէն պիրեր այ միւրուրինտէ եիւզիւք Օսմանլը ալթունը 100 ղրուշ հի-սապը-յա թօքխանէի ամիրէ խա-զինէսինտէն թէսվիյէ վէ իյֆա գըլընմագ, վէ ըէսմը կէօմրիւկիւ իլէ մէսարիֆը նագիյէ վէ սաի-ըէսի միւթէահհիւտինէ ահտ օլ-մագ չարթը վէ չէրաիթը սաիրէ իլէ սօզուզ հէվաբիգ տէմիրինին պէհէր թօնէլաթօսը 1250 վէ սը-ճագ հէվաբիգ տէմիրինին պէհէր թօնէլաթօսը տախի 850 ղուրուշ-տա թալիպի իւզէրինտէ գալտը-ղընտան, վէ 97 սէնէսի մարտընդն 25 ինճի չարշէնպիհ կիւնիւ պիր-միւնագասա գարարը գաթիսի վէրիլէճէկի կիպի, իրթէսի բէնճ-չէնպիհ կիւնիւ տէ 100 տէ 5 թէն-զիլի գապուլ օլաճաղընտան, պուն-լարը տահա աշաղա ֆիյաթլա ի-թայա թալիպ օլանլարընդ նիւմու-նէլէրինի կէօրիպ չէրաիթը մէզ-քիւրէ թաֆսիլաթընը անլամագ իւզրէ, թարիխը իլանտէն զիքր օլունան կիւնէրինին սաաթ 10 ընա գատար թօքխանէի ամիրէ մէճլի-սինէ միւրաճաաթ իլէմէլէրի ի-լան օլունուր։

21 մարտ 97 3—3

ԷՊՆԻՑԷ ԷՇԵԱՍԸՆԱ ՏՈՒԻՐ
ՊԷՕՑԻՒՔ ՏԷՐՕԶԻՔՕ
107 ՄՕՄՀԱՆԷ ՀՈՍՏԷՍԻՆՏԷ 107
ՍՊԻՐԻՏՕՆ ԳԱԲՈՒ
ՎԷ
Ժ. ԲԷԼԹԱՆ

Շու աթիտէքի պէօյիւք ֆապ-ըիգալարը վէքիլի։

Արնօ էթիէն—Մարսէլիա թուղ-լա վէ քիրէմիտ վէ սագսը վէ սաիրէ։

Լօնկ Ֆիս էնէ—Մարսէլիա թաշը սէրթ վէ եումուշագ։

Պէ Լիեգզ է Գօմանի—Կրընոպ-Լըրա։ Բոթլան չիմէնթօսու վէ վա-լէնթին։

Շարլը Սիգար—Մարսէլիա։ Պո-ռու, քինք վէ էմսալի։

Պէրնար Օպէր—Մարսէլիա։ պաս-կիլ վէ սաիր թէբաղիէր։

Մէզքիւր մաղազասա կէրէք բարչա բարչա վէ կէրէք թօքսան օլմագ իւզրէ սըրարըշ գապուլ օլունմագտա տըր։

Պալատէ զիքր օլունան էշեաի միւթէնէվիատան պաչգա, մէզ-քիւր մաղազասա էպնիյէէ տա-ըի էշեաի սաիրէ մէսէլա Թրիսթ թաշլարը, Իթալիա մէրմէրլէ-ըի, Մալթա թաշլարը, տէմիր քիրիշլէր վէ պունարա միւմասիլ էպնիյէյէ միւթէալլիգ էշեա վէ լէվազիմաթը սաիրէ ՀԷվնուա օ-լուպ, կէրէք բարչա բարչա վէ կէրէք թօքսան էհվէն ֆիեաթ-լարլա սաթըլմագտա տըր։

ՍՊԻՐԻՏՕՆ ԳԱԲՈՒ
ՎԷ
Ժ. ԲԷԼԹԱՆ

1881 փեբր. 3

ՏՕԳԹԷՕՐ ԹԻԻՐԱՊԵԱՆ

Տօքթէօր Թիւրապ էֆէնտի՝ ըրիայէթլու միշթերիլէրինին սու-հուլէթի իչիւն, պու տէֆա Պապը Ալի ճատտէսինտէ վագը 13 նիւ-մէրօլու մահալտէ հէր կիւն սաաթ եէտիտէն օնա գատար քէնտույէ միւրաճաաթ իտէն զաթլարը գապուլ խուիպ, բազար կիւնէրի տախի քէլ էվվէլ Պէյօղլուտա Սաքըզ Աղաճը ճատտէսինտէ վագը 39 նիւ-մէրօլու քէնտի խանէսինտէ էօյլէն վագթինէ գատար խասթէկանը գապուլ էյլէեէճէք տիր։

ԺՕՋԷՖ ՊՕՆԻՖԷ
ՏԻՇ ՀԷՔԻՄԻ

Շէհրիմիզտէ էօթէտէն պէրու մալիւմ պուլունան զիյրտէ վա-զիի իմզա ԺՕՋԷՖ ՊՕՆԻՖԷ պիր չօգ միւշթերիլէրիյլէ պիլճիմէ Տէրսատէթի էհալիսինէ քէնտիսինին նագլը մէքեան իլէ կէլիպ քէօրրիւ գարշըսընտա քեաին Էմին էօնիւնտէ 32 նիւմէրօլու խա-նէյէ նագլ իթտիյինի իլան իտէր։

Բարիզ իլէ Լօնտրանընդն միւքէմմէլ ֆապրիգալարընտան կէլմէ վէսաիթ իլէ ամէլիյաթընդն էմրը թէսհիլի զըմընտա, տիշճիլիք սէնաաթընդն իքմալ իթմիշ օլտուղու պիլճիւմէ ալաթ վէ էտէվաթ պուլունմագտա տըր։

Օնտան մատտա քէնտիսի պիր չօգ սէնէյէրտէն պէրու տիշճի-լիք սէնաաթընտա թէճրիւպէյէր կէօրմիւշ վէ երեէթի իսթիմալ օլունուպ եէմէյի չիկնէմէք էսնասընտա չէնէյէրէ ըզթըրապ վիրէն տիշլէրին թամիրինի վէ եէնիտէն գօյաճաղը տիշլէրին չէնէյէրէ ըզթըրապ վիրմէմէսի իչիւն զայէթ սատէ պիր ուսուլ գուլլանա-ըագ, տիշլէր մահալլէրինէ վազ օլունտուգտան սօնրա, թէնէֆ-ֆիւս վասեթասը-յլա տուրտուրմասընը թէճահհիւտ իտէր, վէ իս-թիմալ իտճէյի մէվատտըն զայէթ գավի վէ ալա ճինսինտէն օլա-ճաղընը պէյան իտէր։

Ինրա իտճէյի ամէլիյաթ էսմանընը՝ թէճրիւպէ օլունտուգ-տան սօնրա թալէպ իտճէյինի, վէ տիշ աղրըսընա միւպթելա օ-լան զէվաթըն քէնտիսինէ միւրաճաաթլա պալատէ մէզքիւր մա-հալը իգամէթինէ թէչրիֆէ բաղպէթ պույուրաճաղընը իւմիտ իս-լան զէվաթըն քէնտիսինէ միւրաճաաթլա պալատէ մէզքիւր մա-հալը իգամէթինէ թէչրիֆէ բաղպէթ պույուրաճաղընը իւմիտ իս-լան։

ԺՕՋԷՖ ՊՕՆԻՖԷ
ՏԻՇ ՀԷՔԻՄԻ

Սթամպօլ քէօբրիւսիւնիւն գարշըսընտա էմին էօնիւնտէ քեա-ին 32 նիւմէրօլու խանէ։

Ճումաա կիւնէրի սապահլայըն սաաթ տօգուզտան էօյլէնէ գատար ֆուզարայա մէճճանէն պագաճագ տըր։

ԻՏԱՐԷ ԻՄԱԽՍՈՒՍԷ ՎԱԲՕՐԱՐԸՆԸՆ
ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԹԼԷՐԻ

Իզմիր 1881 Փեբրուարը 28ին
Բաղբէ էրմենի էմնիյէտէն էրմենի

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Ադրատան սադիլրը։ Բրիգիյէ

Սր.	Տք.
1	15

Ադրատան, Հէյպ, Պուրկազ, Գինալը։ (*)

Սր.	Տք.
1	Բէնտիքտէն Գարթալ, Պ. Ա. Հէյպ, Պուրկ, Գընալը։ (*)

Բրիգիյէ Ադրատ հանդիպէ

Սր.	Տք.
9	30 Գընալը, Պուր, Հէյպ, Պ. Ա., Գարթալ, Բէնտիք
10	30 Գընալը, Պուր, Հէյպ, Պ. Ա.

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ադրատան Բրիգիյէ

Սր.	Տք.
1	15 Բէնտիքտէն Գարթալ, Պ. Ա., Հէյպ, Պուրկ, Գընալը։
7	45 Գարթալ, Պ. Ա., Հէյպէլի, Պուր, Գինալը։

Բրիգիյէ Ադրատ

Սր.	Տք.
3	Գինալը, Պուր, Հէյպ, Պ. Ա. Գարթալ։
9	45 Գինալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ա., Գարթալ, Բէնտիք։

ԳԱՏԸԲԷՕԳ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ Բրիգիյէ		ԲԱԶԱՐ ՍԷՖԷՐԼԷՐԻ Բրիգիյէ	
Սր.	Տք.	Սր.	Տք.
1	15	1	15
2		2	
2	45	2	45
3	30	3	30
		4	30
4	30	4	30
5	30	5	30
8	30	8	30
9	15	9	15
10		10	
10	45	10	35
11	30	11	30
12		11	45

(*) Իչպու սէֆէրլէր մարտընդն 16ընճը կիւնիւնտէն իթիպարէն պիրէր չէրեէք էվվէլ իճրա օլունաճագ տըր։

ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ

Իզմիր չէզիրքիրի գարշըսընտա Գարիբիանտ

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Հայոց բաղտան

Սր.	Տք.	Գարար	Նօ.
2	40	Գաթար իչին	1
11	5	Գաթար իչին	5

Բրիգիյէ

Սր.	Տք.	Գարար	Նօ.
1	20	Գաթար իչին	2
10	35	Գաթար իչին	6

ՄԱԳՐԻԲԷՕԳ ԹԱՐԻԳԻ

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻՆՏԷՆ ՄԱԱՏ

Մարիլէյանտան Բրիգիյէ

Սր.	Տք.
1	30 Մաքրի, Սամաթիա, Գուս

Սր. Տք. Բրիգիյէ

10 45 Գուսդաբու, Սամաթիա, Մաքրիքէօյ։

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Մարիլէյանտան Բրիգիյէ

Սր.	Տք.	Սաաթ
1	15	Մաքրիքէօյ, Սամաթիա, Գուսդաբու։

Ադշամ

10 45 Գուսդաբու, Սամաթիա, Մաքրիքէօյ։

ԻԹԱՐԱԹ

Բրիգիյէ վէ իսկէլէ մէմուրլէրի այնէն պիլէէթ ալուսպ պիլէէթ եէ-ըինէ բարա ախզ իյէմէլէրի քիւլ-լիկէն մէմնու տըր։ Միւթէճասը-ըէրի պէր մուճիպի թալիսմաթ չէ-տիտէն մէսուլ տըր, պինաէն ալէյհ վաբօրա բաքիպ օլան զէվաթ հէն-կեամը բահտէ պիլէէթլէրինի ախզ իթմէլէրի միւսթէրճա տըր։ Իչպու իսթարէմուվաֆագաթ իթմէյիպ տէ իսկէլէեէ չըգըլաճագէսնատէ պիլէէթ ալընաճագ օլուր իսէ, պիրա իսթինա պիրինճի մէվգը եօլճուսու ատտ օլունուպ, եազը-ճը թարաֆընտան պիրինճի մէվ-գրեէ մախսուս օլան պիլէէթ վէ-ըիլէճէկի իլան օլունուր։

Ախշամլարը քէօբրիւսէն սաաթ 10 վէ 30տէ Ատալարա վէ սա-աթ 11 30 վէ 12տէ Գատրքէօյիւնէ հարաքէթ իտէճէք օլան վաբօրլա-ըա ճիւրմիւ պէօյիւք վէ օլճուլա-ըը իզամ իտէր տէրքէճէտէ օլան եիւք վէ էշեա գապուլ օլունմամաը

Սահիպի իմթիյազ ԱՆՏՈՆ ՍԱԳԱՑԵԱՆ

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՏՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 2 Ապրիլ

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	100-1/4
Օսմ. էսհամը աչըլը	14-
» » գարանը	13-7/8
Իսթիգրազ 65	14-7/8
» 69	14-3/4
» 71	75-1/2
» 72	24-1/2
» 73	14-3/8
Օսմանլը պանգասը	14-5/8
Մըսըր տուլյուն. մութա հրաէ	74-
» իսթիգրազը	97-
Բուսիա իսթիգրազը	92-1/8
Գամպիօ Բարիզ 6 այ վասէ	-

Փարիզ, 2 Ապրիլ

Ֆրանս. էսհ. 3 % ֆր.	84 26
» » 5 գրօնսուզ	121-25
Օսմ էսհամը աչըլը	14 05
» » գարանը	14-30
Իսթիգրազ 65 ֆր.	73-
» 69	74-
» 73	72-
Մըսըր ֆօնս. մութա հրաէ	378-75
Գրէսի Լիօնէ	917.50
Օսմանլը պանգասը	628-
Բուսիի չըմենաֆէրի	53-50
Իթալիա էսհամը	91-80
Գամպիօ Լօնտրա 3 այ վասէ	25-35

Վիէննա, 2 Ապրիլ

Աֆիօ ֆիօրին	-
Բուսիի չըմենաֆէրի	24-

ԼԱՆԴԱՆ ՏՕՐՍԱՍԸ

Է. . սմ. տիւն ազ. գաբ.	15 08
Ֆոնդ. ապահ աչըլը	15-12
Իսթիգ. 63 (Մութօն) 6 % ֆ.	73.50
» 65 » 6 % ֆ.	73-50
» 69 (Բինար) 6	73 50
» 72 (Ֆոնտիւ Թրէզօր)	24-25
» 73 6 % ֆ.	70.75
Բուսիի չըմենաֆէրի 3	51-25
Ագէ ֆայիզի %	09-
Ըբբօր Ունզ	00-
Հավալէթիզ »	30-

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէսի ժէնէրալ	4-25
Սամամպօլ պանգասը	10-10
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-27
Թրամվայ	3.60

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ԳԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշան	Ունզ.	Փր
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	107-28	
Մէթալիք »	206-	
Պէյնիք »	212-	
Ավթբըզ »	127-10	
Պագըր »	680-	
Գայմէ »	950-	
Ինկիլիզ լիրասը	109-35	
Ֆրանսըզ ալթունու	87-18	
Փոլ	90-08	
Գրիմից ալթունու	51-20	
Գարպոն գայմէսի	8-82	